

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelak: Ljubljana, Sebe-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Težave okoli Španije

Pred znanim incidentom z nemško križarko »Deutschland« je že izgledalo, da bo španska zadeva na angleško pobudo polagoma stopila v fazo likvidacije v znamenju kompromisa, ki je bil Angležem od vsega početka edini cilj in namen vse njihove »intervencije« v Španiji. Tedaj je London z vso silo zagovarjal sklenitev premirja, med katerim naj bi se izvedel obenem tudi odpoklic vseh tujih prostovoljcev, ki se v obeh taborih bore na španskih tleh. Bombardiranje nemške križarke v luki na Ibici in nemška represalija z obstreljevanjem Almerije sta angleško pobudo na mah pokopala in španska kriza je spet zadobila vse oznake kočljivega mednarodnega vprašanja, o katerem so si že vsi jasni, da ga je treba najprej rešiti, ako žele začeti z reševanjem ostalih mednarodnih problemov, ki jih je razvoj zadnjih let postavil v ospredje. Namesto korak naprej, pa je bil storjen nevaren korak nazaj.

Italija in Nemčija sta zaradi incidentov z ladjami izstopili iz londonskega nadzornega odbora, vendar sta posledice tega svojega koraka skušali omiliti z izjavo, da se bosta spet vrnila v odbor, čim jima bo ta dal zadostna jamstva, da se podobni incidenti ne bodo dogajali več. Ker sta obenem odpovedali tudi svoje sodelovanje pri izvajanju nadzorstva v španskih vodah, je vsa španska kontrola obstala naenkrat na mrtvi točki, dočim so se mednarodne nevarnosti španske državljanke vojne močno povečale. Anglija je v skrbi za ohranitev evropskega miru in v želji po lokalizaciji španskih homati na Španijo samo spet posegla v razvoj s posredovanjem. Namen tega novega posredovanja pa je bil neprimerno bolj omejen, kakor je bil oni prejšnji, ki ga je zasledovala z akcijo za sklenitev premirja.

Italija in Nemčija sta s svojim izstopom iz londonskega odbora ustvarili nov položaj, v katerem je bila prva skrb Anglije in vseh ostalih držav, ki se zavzemajo za čim prejšnje pomirjenje in postopno likvidacijo državljanske vojne, da se spet v vsem prejšnjem in morda celo izpolnjenem obsegu vzpostavi brezhibno funkcioniranje kontrolnega sistema, da se torej znova utrdi porušena osnova za nadaljnje akcije. V ta namen je angleška vlada izdelala v smislu italijanskih in nemških priporočil podrobne predloge, ki naj bi služili za osnovo razgovorov o jamstvih za brezhibno in neovirano izvajanje mednarodne kontrole.

Angleški predlogi predvidevajo v glavnem naslednje izpolnitve: oba španska tabora naj ponudita jamstva za nedotakljivost tujih ladij, ki izvršujejo mednarodno kontrolo v španskih vodah; sporazumno naj se določijo posebni varnostni pasovi v španskih lukah, kakor je to že večkrat nasvetovala francoska vlada; v primeru ponovnih incidentov, kakršni je bil oni z nemško križarko »Deutschland«, pa naj se poveljniki brodovij vseh štirih velešil, ki izvajajo kontrolo, takoj posvetujejo o skupnih ukrepih proti kršilcu, da bi se na ta način preprečile represalije na lastno pest.

Francoska vlada je sprejela angleške predloge brez bistvenih pridržkov. Tudi Italija in Nemčija v načelu sprejemata vse tri pobude, dodajata pa nekaj važnih pomislekov, ki zvene kot protipredlogi. Glede prvih dveh točk, ki se nanašata na jamstva valencijske in burgoške vlade in na določitev varnostnih pasov, ni posebnih težav, pač pa si bistveno nasprotujejo stališča Londona in Pariza na eni ter Rima in Berlina na drugi strani glede tretje točke, ki predvideva predhodno posvetovanje poveljnikov kontrolnih brodovij v primeru novih incidentov.

Italija in Nemčija sta mnenja, da bi bila procedura predhodnega posvetovanja v primeru podobnih incidentov, kakršni se je pripetila križarki »Deutschland«, samo nepotrebna potratna časa. Vsaka napadena ladja ima že po samem načelu tako zvane zakonite obrambe pravico, da sama reagira na izvršeni napad, ne da bi čakala na posvetovanja s komurkoli, ker bi tako čakanje v večini primerov odvzelo možnost vsakega direktnega nastopa proti kršilcu, ladjo samo pa oviralo v njeni zakoniti obrambi.

Nasprotstva so torej še precej velika, vendar pa so v Londonu in Parizu optimisti in mislijo, da se bo sporazum le dal doseči. Oni opozarjajo, da angleški predlogi nikakor ne ovirajo neposredne obrambe napadene ladje, marveč da hočejo izločiti le naknadne represalije na lastno pest, ker se ravno iz teh lahko rodijo najbolj opasni konflikti. Ker pa so v Londonu in Parizu prepričani, da si tudi Italija in Nemčija ne želita razširjenja požara preko španskih mej, se nadejajo, da bo mogoče doseči zadovoljiv kompromis.

Priporočajte „Jutro“!

DRUGI DAN NEMŠKEGA OBISKA

Nemški zunanji minister Neurath je včera končal svoja posvetovanja s predsednikom naše vlade in bo danes odpotoval v Sofijo

Beograd, 8. junija. p. Nemški zunanji minister baron Neurath je bil danes najprej v nemškem prometnem uradu, ob 11. pa se je zopet sestel z min. predsednikom dr. Stojadinovičem. Govorila sta predvsem o aktualnih gospodarskih zadevah, o intenzivnejših dobavah jugoslovenskih surovin za Nemčijo, o trgovinski izmenjavi blaga v svrhu izenačenja klirniških terjatev in o drugih sličnih gospodarskih vprašanjih.

V avdienci pri knezu namestniku Pavlu

Opoldne je sprejel nemškega zunanjega ministra Nj. Nis. knez namestnik Pavle v Belem dvoru v avdienci ter ga nato pridržal na obedu, ki so se ga udeležili tudi nemški poslanik Heeren, nemški vojaški ataše general Sohr, nemški generalni konzul v Jugoslaviji, predsednik vlade dr. Stojadinović s članji vlade, jugoslovenski poslanik v Berlinu Cincar Marković, pomočnik zunanjega ministra Milivoj Pilja ter nekateri višji uradniki zunanjega ministertva.

Popoldne je nemški zunanji minister obiskal jugoslovensko-nemško društvo in se dalje časa zadržal v njegovih prostorih, kjer se je razgovarjal z vodstvom organizacije in nekaterimi njenimi člani.

Neurath o razgovorih

Ob 18. je Neurath ponovno prispel v zunanje ministertvo. Po kratkem razgovoru sta dr. Stojadinović in Neurath v velikem salonu sprejela jugoslovenske, nemške in

druge novinarje. Bila sta zelo dobro razpoložena. Zunanji minister Neurath je izjavil novinarjem:

Gospodje! Vi veste, da bom zaključil svoje tukajšnje kratko prebivanje že jutri. Lahko vam rečem, da je prisrčni sprejem, ki sem ga bil tu povsod deležen, napravil name globok vtis. Doležela me je čast, da me je sprejel Nj. Vis. knez namestnik. V daljšem razgovoru z njim sem se prepiral o njegovi globoki modrosti in jasnem pojmovanju stvari. Ponovni razgovori, ki sem jih imel s tu navzočim visoko spoštovanim predsednikom ministrskega sveta včera in danes, so mi potrdili vtis, ki sem ga dobil o njem že v Nemčiji, preden sem ga sploh videl. V njem sem našel moža širokih nazorov, ki gleda na stvari realno in jih na enak način pojmuje. Prepričan sem, da bo znal obvladati tudi najtežje položaje.

Sedaj, ko se poslavljam, hočem vnovič poudariti globoke vtise, ki jih bom ponesel s seboj. Prav tako upam, da bo tudi predsednik ministrskega sveta ohranil mene v dobrem spominu. Upam in želim, da bi moj sedanjí uspeh še bolj razširil stike med Jugoslavijo in mojo domovino in okreplil njuno prijateljstvo.

Komunike

Nato je minister Neurath prečital še naslednji komunikate o njegovem obisku in razgovorih v Beogradu:

Nemški zunanji minister baron Neurath je bil na obisku pri kr. jugoslovenski vladi od 7. do 9. junija. Razgovori, ki sta jih imela nemški zunanji minister in dr. Stojadinović, predsednik vlade in zunanji minister, so dali ugodno priliko za podrobno proučitev vseh vprašanj, ki enako zanimajo Nemčijo in Jugoslavijo. Izmenjava misli med obema državnikoma, obeležena z obojestranskim zaupanjem je pokazala enakost njihunega pojmovanja političnega položaja in koristi mizoljubnega sodelovanja obeh držav. Ti razgovori so utrdili ponovno obojestransko željo in voljo, da se nadaljuje delo za splošni mir z razvojem

medsebojnega razmerja. Obisk nemškega ministra v jugoslovenski prestolnici je pokazal vzajemno prepričanje, da službi politika obeh držav istemu cilju in da pomeni važen prispevek k evropskemu miru.

Danes poset na Oplencu in Avaji

Nemški poslanik Heeren je v prostorih nemškega poslanštva zvečer priredil večer banket na čast nemškemu zunanjemu ministru, na katerega je bilo povabljenih poleg min. predsednika dr. Stojadinoviča in drugih članov vlade tudi večje število politikov in drugih uglednih beograjskih osebnosti. Banketu je sledil slavnostni sprejem.

Jutri dopoldne si namerava nemški zunanji minister v Beogradu ogledati nemške šole, naker se bo odpeljal na Oplenac.

da se pokloni na grobu pokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Udeležitelja. Nazaj grede se bo ustavil na Avaji, kjer bo položil vence na grob Neznanega junaka. Okrog 15. se bo vrnil v Beograd, odkoder bo uro kasneje z letalom nadaljeval svojo pot v Sofijo.

Odlikovanja

Kraljevi namestniki so odlikovali nemškega zunanjega ministra Neuratha z redom Belega orla I. stopnje, nemškega poslanika Heerena v Beogradu in dr. Aschmanna, pooblaščenega poslanika, z redom Jugoslovenske krone I. stopnje, tiskovnega atašeeja pri nemškem poslanstvu v Beogradu dr. Hribovskega pa z redom Jugoslovenske krone 4. stopnje.

Nemški zunanji minister Neurath je izročil predsedniku vlade in zunanjemu ministru dr. Stojadinoviću visoko nemško odlikovanje velik križ z lentjo reda Nemškega orla, ki mu ga je podelil kancelar Adolf Hitler.

Berlin: Nobenih novih paktov

Berlin, 8. junija. AA. »Deutsche Allgemeine Zeitung« je objavila uvodnik o obisku nemškega zunanjega ministra Neuratha v Beogradu, pri čemer poudarja predvsem pomen jugoslovensko-bolgarskega in jugoslovensko-italijanskega sporazuma za Balkan. Neurath ne bo sklepal v Beogradu in Sofiji nobenih paktov, s svojim obiskom hoče izkazati le spoštovanje balkanskim državam, ki so ga s svojim postopanjem zaslužile. Nemčija nikakor ne namerava izvajati v jugovzhodni Evropi politike blokov. Prav tako odklanja zaveznitvo. Nemčija izvaja »celinsko politiko«, ki je naravna za državo v srcu Evrope. Ta politika tudi ni proti interesom Velike Britanije in njenih dominionov ali proti interesom Francije.

Kaj pravi »Giornale d'Italia«

Rim, 8. junija. o. O obisku nemškega zunanjega ministra Neuratha v Beogradu je »Giornale d'Italia« objavil daljše poročilo svojega beograjskega dopisnika, ki pravi med drugim:

Ta obisk predstavlja novo manifestacijo prijateljstva, ki se že več let razvija med Jugoslavijo in Nemčijo. Ko so narodni socialisti v Nemčiji prevzeli oblast, si je

namška vlada takoj pričela prizadevati, da bi si ustvarila boljše odnose do Jugoslavije. V zvezi s tem prizadevanjem so bili pogosti obiski nemških državnikov v Jugoslaviji. Göring in Schacht sta bila že ponovno v Beogradu. Med obema državama se je na ta način ustvarila dejanska atmosfera spoštovanja in medsebojnega razumevanja. Posebno veliki rezultati so bili doseženi v tem pogledu na gospodarskem področju. Jugoslavija in Nemčija se gospodarsko izpolnjujeta in statistični podatki kažejo, da se je Nemčija glede na uvoz jugoslovenskega blaga med odjemalci Jugoslavije povzpela na prvo mesto. Kakor na gospodarskem pa vlada vzajemno razumevanje in spoštovanje tudi na političnem področju. To je prišlo do izražaja, čim je Jugoslavija spoznala politični pomen Nemčije, kakor na drugi strani tudi Nemčija politični pomen Jugoslavije. Med interesi obeh držav ni razlike, mnogo pa je skupnih interesov. Tudi glede na mednarodna politična vprašanja sta zlasti Nemčija in Jugoslavija zavzele povsem enako stališče napram komunizmu. Sporazum med Rimom in Beogradom je nedvomno mnogo doprinesel k temu, da se je še povečala skladnost v odnosih med Beogradom in Berlinom. Jugoslovenska vlada bo nedvomno vedno pravilno ocenjevala sodelovanje Italije in Nemčije v akciji za stabilizacijo razmer v Evropi in še prav posebej v Podunavju.

Za usodo držav v srednji in jugovzhodni Evropi se zanima mnogo držav, najbolj pa sta na delu Nemčija in Italija, ki si mnogo prizadevata za ureditev in konsolidacijo razmer v tem predelu Evrope. Očividno ne zadostuje dajati nekim državam posojila, ker se s tem njih blagostanje nikakor v zadostni meri ne dvigne, nego je v to svrhu potrebno stalno in koristno neposredno sodelovanje z njimi. Rim in Berlin v teh evropskih predelih nimata nikakih hegemonističnih namer, nego želita zgolj, da bi si zagotovila lojalno in odkrito prijateljstvo v svrhu skupnega sodelovanja.

Nemški zunanji minister je v razgovorih z jugoslovenskimi državniki proučil razna vprašanja, ki se nanašajo na obe državi, tako v prvi vrsti vprašanje o nadaljnjem razvoju političnih in gospodarskih stikov, odnošaje med Nemčijo in Jugoslavijo ter Italijo, podunavske probleme in končno vprašanje o nadaljnji akciji proti komunizmu.

Mirno presojanje v Franciji

Pariz, 8. junija. g. O obisku nemškega zunanjega ministra Neuratha piše »Temper«, da ni v večeršnjih zdravilnih mislih, kar bi moglo vznemirjati mednarodno javnost. Ni verjetno, da bi v sedanjih okoliščinah Neurathovi razgovori z vodilnimi osebami Jugoslavije mogli kaj izpremeniti v dejanskem položaju, zlasti ne, kar se tiče stališča Jugoslavije v okviru Male antante.

Sporazum še vedno mogoč

Potrebna je še nova izmenjava misli z Nemčijo in Italijo o angleških predlogih

London, 8. junija. b. V dobro informiranih krogih zatrjujejo danes, da se pogajanja z Nemčijo glede sklenitve sporazuma o novih in popolnejših varnostnih merah za zaščito kontrolnih ladij razvijajo zelo ugodno. Nasprotja, ki so se pojavila spočetka v stališčih angleške in francoske vlade na eni ter nemške in italijanske vlade na drugi strani, baje niso nepremostljiva. Italijanske in nemške zahteve niso tako pretirane, da bi jih ne bilo mogoče vzeti v resen pretres. Zdi se namreč že skoro povsem gotovo, da Nemčija nikakor ne zastopa stališča, da ima v vsakem primeru novega napada popolno pravico do represalij brez poprejšnjega posvetovanja s poveljniki ostalih brodovij, temveč da se želi samo zavarovati za primer direktnega napada na svoje ladje, kar bi jo upravičevalo do aktov zakonite samobrambe. Glede represalij, ki naj bi se podvezle po izvršenem napadu samem, pa nima ničesar proti morebitnemu poprejšnjemu posvetovanju z ostalimi brodoviji, vendar z željo, da bi ta posvetovanja rodila vselej praktične in konkretne rezultate. V ta namen predlaga, naj bi se še sedaj, torej v naprej izdelal natančen seznam vseh kazenskih ukrepov proti kršilcu.

»Daily Telegraph« poroča v zvezi z novim položajem, ki vzbuja v angleških političnih krogih večji optimizem in uspeh angleške posredovalne akcije, da je Foreign office — očitno v namenoma, da bi ustreget nemškim željam — svoj prvotni predlog precej razširil. Glede posvetovanj, ki jih predlaga v svojem tretjem predlogu za primer novih napadov na kontrolne ladje, navaja sedaj, naj bi se omejevala samo na kazenske ukrepe večjega stila, ki jih je mogoče označiti že za prave »protiakcije«, dočim naj bi pravica do zakonite samobrambe ostala v vsem obsegu neokrnjena. Seveda nosi odgovornost za njeno upravičenost v vsakem primeru samo ladja, ki takto postopa, kakor da bi bila zares neizvorno napadena.

Soglasje že doseženo

London, 8. junija. AA. Iz poučenega vira se je zvedelo, da je bil med Veliko Britanijo, Francijo, Nemčijo in Italijo že dosežen sporazum o nadaljnji pomorski kontroli ob Španiji. Vse kaže, da se je dosežla tudi sprejemljiva solucija, ki bo omogočila Italiji in Nemčiji ponovno sodelovanje pri mednarodnem nadzorstvu v španskih vodah. Soglasje se je doseglo v naslednjih zadevah:

1) Ustanoviti se ima varnostni pas za ladje, ki sodelujejo pri nadzorstvu in pri nadajo omenjenim državam.

2) Obe sprti stranki naj jamčita, da se v bodoče ne bodo več ponovila obstreljevanja ladij, ki sodelujejo pri nadzorstvu.

3) Če bi se taki incidenti ponovili, se imajo odrediti najodločnejši in učinkoviti ukrepi.

Točno besedilo dogovora, v Londonu se sestavljajo, nato pa ga bodo poslali ostalim trem velešilam in obema vojujočima se španskima strankama.

Francoski odgovor na angleške predloge

Pariz, 8. junija. o. Francoski poslanik v Londonu Corbin je dopoldne ustmeno sporočil zastopniku angleške vlade odgovor francoske vlade na angleške predloge glede nove organizacije mednarodne kontrole okrog Španije.

Francija je sprejela angleške predloge in se je odrekla celo svoji prvotni zahtevi, da bi se k sodelovanju pri mednarodni kontroli na morju prireditelj tudi druge države, ki so zastopane v nevtralnem odboru. Potemtakem se bo vsa kontrolna akcija na morju tudi v bodoče omejevala na štiri velešile, kakor je bilo doslej, dočim bo Rusija še nadalje ostala pri vlogi opazovalca.

»Petit Parisien« poroča, da se je ruska vlada sploh odločila odreči podporo španskim komunistom in da je sedaj pripravljena podpirati demokrasko Negrinovo vlado. Pri kontroli sama tudi v bodoče ne namerava sodelovati, ker to nastale tehnične težave. To stališče moskovske vlade je po menenju lista posledica diplomatske akcije Quai d'Orsay, ki je uspešno posredoval med Londonom in Moskvo.

Zanimivo je pravi »Petit Parisien« dalje, da je francoska vlada v svojem odgovoru na angleške predloge zamenjala besedo represalije za besedo reparacije, kar prica, da je vendarle pristala na to, da se morajo v primeru napada na kontrolne ladje odrediti splošni protiukrepi, ali zahtevati odškodnina za žalitve in gmočno škodo. V ostalem beleži list, da so tudi v Parizu politični krogi zelo optimistični in da pričakujejo, da bo spor že v najkrajšem času likvidiran. Trdno so prepričani da se bosta Italija in Nemčija že ob koncu tedna vrnila v londonski nevtralnostni odbor.

Delbos optimist

Pariz, 8. junija. AA. Na današnji seji ministrskega sveta je zunanji minister Delbos orisal zgodovino pogajanj, ki so se vršila po obstreljevanju nemške oklopne križarke »Deutschland« in Almerije. Vse kaže, da se bo do ta pogajanja ugodno končala in da se bosta Nemčija in Italija v kratkem vrnila v odbor za nevtralizacijo.

Naposled je Delbos poročal tudi o svojem potovanju v Bruselj.

S španskih front

Novo hudo bombardiranje Madrida — Nad 100 ljudi ubitih, 200 ranjenih

Madrid, 8. junija. g. Po uradnem poročilu je padlo pretekle noč na Madrid okoli tisoč granat. Število smrtnih žrtev cenijo na sto, nad 200 ljudi pa je bilo ranjenih. Ker je bilo veliko število hiš zaradi obstreljevanja porušeno, je število žrtev gotovo še večje. Vlade baterije so davi izvedle protiakcijo in obisale nacionalistične postojanke severno od Madrida s težkimi granatami. Preskrbovanje civilnega prebivalstva glavnega mesta z živili je zelo težavno, vendar pa upajo, da se bo v prihodnjih dneh zboljšalo.

Uradno tudi poročajo, da so nacionalisti snoti napadli republikanske postojanke v Carabanchelu, vendar pa so republikanci ohranili svoje postojanke neizpremenjene.

General Miaja prepričan o zmagi vladne vojske

Madrid, 8. junija. b. General Miaja je dal zastopniku češkoslovaške časopisne agencije naslednjo izjavo o sedanjem položaju na frontah:

Glede vojaških operacij lahko izjavim, da se kaže v zadnjem času v tem pogledu stalno boljšanje. Ako pomislimo, da nismo imeli s početka niti prave vojaške organizacije, niti vojnega materiala, in primerjamo tedanje stanje z današnjim, lahko mirno ugotovimo velike razlike na boljše. Sedanje operacije na posameznih frontah dokazujejo, da smo sposobni tako za uspešno obrambo, kakor tudi za uspešno ofenzivo in ovažanje izgubljenega terena. Na vseh frontah je sovražnik podvil že vse, da bi prejel naše črte, prepričani pa smo ga v polni meri o nesposobnosti njegovih poskusov. Četudi je tu in tam iztrgal iz naših rok kak kosček zemlje je vendar spoznal, da niso naši vojniki pripravljeni prav nič popuščati. Še posebej lahko glede naših operacij na srednji fronti in okoli Madrida ugotovimo, da se je našim četam posrečilo ne le zadržati nasprotnika v njegovem prodiranju, temveč mu tudi iztrgati zavojevano zemljo. Premoči republikanske armade je danes očitna. Prepričan sem, da bo končna zmaga pripadla republikancem.

Napad na obalno mesto Bagur

Madrid, 8. junija. o. Iz Barcelone poročajo, da je neka križarka nenadoma napadla nezaščiteno mestce Bagur ob španski obali. 120 km severovzhodno od Barcelone. Obalna baterija je takoj reagirala na napad in prisilila križarko, da se je umaknila proti San Felxu, okrog 50 km severovzhodno od Barcelone. V Palamosu kakor tudi v Baguru je bilo mnogo ljudi ubitih, še več na hudo ranjenih. Povzročena škoda je izredno velika.

Iz Valencie poročajo, da so nemške podmornice v zadnjih 7 dneh bombardirale in deloma potopile 6 republikanskih pomlinskih in tovarnih parnikov.

Nemški umik iz Španije

London, 8. junija. b. Angleško časopisje objavlja senzacionalno poročilo, da je Nemčija umaknila te dni iz Španije 300 svojih prostovoljcev, ki so se borili na Francoski strani. Ta ukrep nemške vlade »matrajo tu za nov doprinos k splošnemu pomirjenju in omilitju dosedanjih napetosti, tako da je optimizem v možnost sporazuma z Nemčijo glede Španije narastel. Četudi je nemški ukrep morda samo tak tčna poteza, je vendar napravil v londonskih uradnih krogih zelo ugoden vtis.

Nova nemška letala za Franca

Madrid, 8. junija. o. S severnega bojišča poročajo, da so nacionalistom v zadnjem času poslali iz Nemčije veliko število najmodernejših letal. V poslednjih dneh je istočasno po 150 inozemskih letal bombardiralo nekatere kraje na severni fronti.

Francoski obrambni ukrepi

Marselles, 8. junija. o. Francoska vlada je odredila, da se postavijo v luke v bližini španske meje protiletalski topovi. V zadnjem času so nacionalistična letala že ponovno napadla tudi te francoske luke. Nadalje je bil izdan ukaz, da morajo obrambne baterije nemudoma streljati na nacionalistična letala, čim bi preletela francosko mejo.

XVII. LJUBLJANSKI VELESOJEM

40. razstavna prireditve
5. — 14. junija 1937.

Železniška izkaznica za polovično vozino se dobi pri blagajnah železniških postaj za din 2.—. Velesojemske legitimacije se izdajajo pri blagajnah na velesojmu. Sejnišče obsega 40.000 m². Preko 600 razstavilcev iz 14 držav.

Posebne razstave: Lovska, gospodinjstva, pohištvena, avtomobilska, male živali. Modna revija z varietetne. — Veliko zabavišče.

Koristna in prijetna.

Peter Živković na štajerskem

Voditelji JNS so bili v ponedeljek v Ptuj in Ljutomeru, včeraj pa v Mariboru in Celju — Zvečer se je predsednik Živković vrnil v Beograd

Kakor smo že včeraj poročali, so se Peter Živković in drugi člani vodstva JNS v ponedeljek popoldne po krasnem in prijetnem sprejemu v Domžalah odpravili na štajersko. Pot je vodila preko Trojan, Savinjske doline in Celja (v našem včerajšnjem poročilu je tiskarski škrat iz Celja naredil Calovec) v Ptuj.

Nacionalna savinjska prestolnica žalec je bila vsa v zastavah, prihod dragih gostov pa so pozdravili strelji iz mozarjev. Pred Lorberjevo gostilno, kjer je bila za izletnike pripravljena malozujina, se je zbrala velika množica ljudi, ki je goste sprejela s priščitimi ovacijami.

Po ogledu Hmeljarne so se nato odpravili naprej proti Ptuj. Vozili so deloma sredi hude nalive, in tako so prispeli v Ptuj še le okrog osmih zvečer. V Narodnem domu je bila večerja, nato pa prijateljski sestanek, na katerem so se zbrali strankini funkcionarji iz Ptuja in ptujskega sreza. Še isti večer so se gostje odpravili naprej do Ljutomera, kjer so prenočili.

V Ljutomeru je bila včeraj jutraj ob 7. budnica po mestu, nato pa promenalni koncert do 8. Med tem časom so prihajali zastopniki strankinih organizacij iz Ljutomerskega in iz obeh prekmurskih srezov, da pozdravijo voditelja JNS ter se spoznajo z njim in njegovimi ožjimi sodelavci. Na prijateljskem sestanku so prirejali g. Živkoviću in tovarišem navdušene ovacije. Na potu proti Sv. Lenartu so si izletniki ogledali še znano banovinsko drevesnico v Kapelah, Trg Sv. Lenart je bil ves v zastavah in nacionalne politične voditelje tudi tu pozdravila velika množica ljudi.

Ob pol 13. je prispela avtomobilska kolona v Maribor. Gostje so obedovali v hotelu »Orluc«, po obedu pa so se v hotelski dvorani sestali delegati strankinih organizacij iz mariborskega okrožja. Gostje so bili sprejeti z navdušenimi ovacijami, enako tudi njihovi govori. Med sestankom je prišla pred hotel skupina kakih 50 mladenčev, ki so se bili pripeljali z avtobusi s Kranjskega. Razgrajali so in pobili par šip na hotelu. Ko pa so po končanem sestanku prišli na ulice zborovalci, so se jedro umaknili s svojo zastavo vred v poslopje

podružnice Zadrugne gospodarske banke. Pri odhodu je mariborsko prebivalstvo po ulicah in zlasti na mostu čez Dravo izletnike iskreno pozdravljalo.

Na povratku so se voditelji JNS ustavili še v Konjicah, kjer je bil tudi prisrčen in lep sprejem. V najlepšem razpoloženju se je nato nadaljevala pot do Celja, kamor so prispeli okrog pol sedmih.

V Celju so nacionalni borci iz mesta, Savinjske doline in ostale okolice napolnili dvorano hotela Union. Priredili so Petru Živkoviću in njegovim spremljevalcem navdušene ovacije. Z viharim odobravanjem so pritrjevali govornikom, ko so Živković, Banjanin in dr. Andjelinić govorili o nalogah in ciljih nacionalne politike in o današnji politični situaciji v državi ter posebej še v Sloveniji.

Isti mladeniči, kakor v Mariboru, so začeli med zborovanjem demonstrirati tudi v Celju na trgu pred hotelom, na pomoč pa so dobili še nekaj ljudi iz celjske okolice. Nekaj se jih je pripeljalo z vlaki tudi iz oddaljenih krajev, tako da se jih je zbralo okrog 200. Dobro so se založili s kamenjem, ki so ga začeli metati na avtomobile, s katerimi so se predsednik Živko, vič, senatorja Daka Popović in Milutin Dragović in nekateri spremljevalci odpravili proti Zidanemu mostu. Med tem so pristisnili na ulico udeleženci zborovanja, pa kljub toči kamena porinili razgrajajočo toliko stran, da so naredili avtomobilom prostoto.

Na Zidanem mostu so pozdravili predsednika Živkovića številni somišljeniki s poslancem Pleskovičem na čelu. Predsednik je ostal z njimi v prijateljskem razgovoru do odhoda večernega brzovlaka, s katerim so se on ter senatorja Popović in Dragović vrnili v Beograd.

Omejiti se moramo danes le na gornja kratka poročila, ker smo mogli dobiti telefonsko zvezo z Mariborom in Celjem še le zvečer.

Kakor pot po Notranjem, Dolenjskem in Gorenjskem, je tudi pot po štajerskem izpričala, da so ostale postojanke jugoslovenske misli močne in trdne in da jih preveča le še večja borbenost. Poskusi, da bi se ta pot motila, so dosegli prav nasprotni učinek.

Poročila o ljubljanskih dogodkih

Kot opoldanska izdaja »Slovenca« in kot pomožno glasilo JRZ »Slovenski dom« še tudi v včerajšnji številki lahko razpravljajo o sobotnih in nedeljskih dogodkih v Ljubljani. Poročilo je vredno onega v ponedeljski izdaji tega lista. Za uvod govori o častniškarski dolžnosti in pravi, da je »Jutro« to svojo dolžnost »ob nedeljskih dogodkih docela pozabilo« in da »niti ne muksne o demonstracijah... Svojo častniškarsko dolžnost je izpolnilo šele danes v enem samem odstavku.«

Citatelji prav dobro vedo, kakaj »Jutro« ni »izpolnilo svoje častniškarske dolžnosti« in kakaj je n. pr. tudi poročilo »Slovenskega doma« zabeležilo v enem samem odstavku. Še boljje vedo to gg. duhovniki, ki »Slovenski dom« izdajajo in pišejo. Slovenski narod, ki je v ogromni večini katoliški, jim bo zelo hvaležen, ako jasno povedo, ali je tako pisanje v skladu z načeli Katoliške akcije, za katere glasilo velja tudi »Slovenski dom«.

»Slovenec« ni priobčil svojega lastnega poročila, marveč se je omejil na citate iz drugih listov, predvsem seveda tistih, na katerih poročanje lahko njegovi ljudje vplivajo. Obširno ponatiskuje beograjsko »Samoupravo«, katere direktor je g. senator Smedej, in pa, kar je najbolj zanimivo, svojo lastno opoldansko izdajo, »Slovenski dom«. Imel pa je pri tem zopet enkrat smolo, kajti s citati iz drugih listov je udaril samega sebe po zobeh. V svoji pe-

nedeljski številki je poročal, da bi govorili na nedeljskem zboru JNS v Kazini mogli »govoriti tudi z balkona« ako bi se slučajno spodal nabralo dovolj željnih poslušalcev, vendar pa teh ni bilo. V svoji včerajšnji številki pa citira iz zagrebškega »Jutrnega lista«, torej iz lista, s katerim ima sam prav tesne zveze, tale stavke: »Zaradi sobotnih demonstracij je policija zaprla vse ulice, ki vodijo v Kazino, kamor so mogli priti samo oni, ki so imeli posebne vstopnice za zborovanje JNS.« Komentar je pač nepotreben.

Da so gospodje pri »Slovencu« precej slabe volje, se vidi tudi iz njihovega včerajšnjega uvodnika, v katerem so zopet enkrat zelo hudi na komuniste. Toda njihovim frazom bo verjel le še naivnež. Vsa razsodna javnost si je že ustvarila svojo sodbo.

Končno še eno: listi iz Jugoslovenske tiskarne pravijo, da so bili Peter Živković in njegovi spremljevalci tudi ponekod na potu po Notranjem, Dolenjskem in Gorenjskem sprejeti z demonstracijami. To je popolnoma izmišljeno. Edino v nedeljo zvečer je v Velikih Laščah skupina petih ali šestih fantov poskušala razgrajati v zaščiti noči, a je bila takoj odstranjena. In v ponedeljek opoldne, ko so gostje odhajali iz Kranja, se je tudi tam zbralo kakih 10 mladenčev, ki so vpili za odhajajočimi avtomobili. To je bilo vse.

Nova nemška križarka

Kiel, 8. junija. AA. Danes so v navzočnosti vrhovnega poveljnika nemške vojne mornarice admirala Roederja slovesno spustili v morje novo desetstotonsko križarko. Pri tej priložnosti je poveljnik pomorskih sil na Baltičkem morju, admiral Albrecht sporočil, da bo dobila ta križarka ime »Blücher«, da po nalogu Adolfa Hitlerja zasadi globoko v srce vsakega Nemca ime moča, ki je pred 130 leti, v času najhujšega ponižanja našega naroda, visoko dvignil njegovo narodno čast.

Obisk zastopnika poljsko-jugoslovenskih lig

Beograd, 8. junija. p. Svoči je prišel v Beograd generalni tajnik zveze poljsko-jugoslovenskih lig v Varšavi Madejski. Na postaji so ga sprejeli zastopniki naših lig.

Premestitev

Beograd, 8. junija. p. Premestitev je kmetijski svetnik inž. Srečko Šabec iz banovinske mlekarne šole v mlekarški zavod v Skofji Loki.

Upokojitve

Beograd, 8. junija. p. V pokoj je stopil inspektor Anton Bernik, uslužben doslej pri finančni direkciji v Ljubljani.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Beleške

O unitarizmu

V včerajšnji številki je »Slovenec«, ko se zopet enkrat bori proti JNS, napisal tudi to, da somišljeniki JNS »kot centralisti in unitaristi sovražijo slovensko narodnost«. Naj vendar »Slovenec« naši javnosti že enkrat razkrije, kaj si on misli pod unitarizmom in unitaristi. Kajti po svojem programu je unitaristična tudi njegova lastna stranka, ki unitarizem proglašajo celo za svoje glavno in prvo načelo. Da bodo pojmi jasni, naj »Slovenec« razloži, kaj je unitarizem v načelih JRZ in a j je oni unitarizem, ki ga on silka kot izdajstvo nad slovenskim narodom.

O dravobancih

Listi iz Kopitarjeve ulice radi zasmehljivo govorijo o »dravobancih« in to slikajo kot dokaz nasprotstva jugoslovenskih nacionalistov do slovenstva, češ da Slovenije niti nečijo imenovati s njenim imenom, marveč da so si izmislili naziv dravske banovine. Parkrat smo že ugotovili, kako je s tem. Toda v današnjem času, ko dogodek podi dogodek, morda ne bo odveč, ako vnočijo osvežimo spomin.

Jugoslavija je bila razdeljena na banovine v oktobru 1. 1929. Takrat so tudi banovine dobile svoja današnja imena. Napredni Slovenci so bili tedaj še v opoziciji, v vladi pa je bila zastopana bivša SLS. Šele dve leti kasneje sta dr. Kramer in Ivan Pucelj vstopila v vlado.

Ako je torej izraz »dravske banovine« res greh nad slovenstvom, tega greha niso zakrivali nacionalni ljudje.

Zakon o sodnikih

V nedeljo je bila v Beogradu skupščina Udruženja sodnikov kraljevine Jugoslavije. Zastopnik pravosodnega ministra je na skupščini sporočil, da bo prišel načrt zakona o sodnikih že ta teden v razpravo pred ministri svet.

Zakaj so zastala pogajanja za sporazum

Zagrebaški »Obzorje« zopet razpravlja o ustavnem načrtu nekaterih zagrebških intelektualcev. Pravi, da v Beogradu odklanjajo teritorialno razdelitev, kakršno predlaga ta načrt. Nato dobesedno nadaljuje: »Pogajanja med zagrebško in beograjsko koalicijo so zamrla, poskus sporazuma z dr. Stojadinovićem, odnos JRZ, pa se ni posrečil zaradi tega, ker je vlada v skladu s svojim programom smatrala, da more voditi pogajanja samo v okviru današnje ustave. Zaradi tega se ne rešuje niti vprašanje demokracije, niti vprašanje državne ureditve. Hrvatsko vprašanje se potiska v ozadje in se kot mnogo važnejši označuje drugi problem.«

»Obzorje« ostro zavrača napade na podpisnike zagrebškega načrta in pravi, da imajo kakor vsaki državljani, tudi oni »pravico skrbeti za svoj narod in domovino in reči svojo besedo, zlasti v času, ko se vidi, da se tolikokrat imenovani sporazum izgublja v megli.«

Sokolski zlet v Petrogradu

V nedeljo je bil v Petrogradu, bivšem Bečkerek, sokolski zlet petrogradske župe, ki obsega osrčje Banata. V sprevedu je korakalo preko 2000 Sokolov in Sokolice, popoldanski javni telovadbi pa je prisostvovalo preko 5000 gledalcev. Sokolskega zleta se je udeležil tudi minister za telesno vzgojo g. dr. Rogić.

Socialistična konferenca v Zagrebu

Poročali smo že o sestanku socialističnih zaupnikov, ki so se konec preteklega tedna zbrali v Zagrebu. Prišlo je okrog 300 delegatov. G. Josip Petjevan iz Maribora je poročal o socialističnem kongresu v Pragi. Rekel je, da gre socialno demokratski stranki za sluga, da se je na Českoslovaškem ohranil demokratski režim v nepovrtljivi obliki. Razpravljal je tudi o odnosih do komunistov in rekel, da so se komunisti deset in več let borili proti socializmu, sedaj pa bi nenakrat hoteli sodelovati z njimi. Toda socialisti tako sodelovanje odklanjajo, ker so za svobodo in demokracijo, dočim so komunisti za teror in diktaturo.

Dr. Topalović iz Beograda je poročal o političnem položaju v državi. Rekel je med drugim, da socialisti razumejo in uvažujejo plemenske in regionalne težnje, da pa je njim socializem ravno tako svet, kakor nekaterim drugim plemenskim nacionalizem.

Delavstvo v Vojvodini

V nedeljo bo v Novem Sadu kongres socialističnih delavskih strokovnih organizacij za Vojvodino. Ob tej priložnosti objavlja novosaški »Dan« nekaj podatkov o delavstvu v Vojvodini. Pri okrožnih uradih delavstva zavarovanja je zavarovanih okrog 97.000 delavcev in delavk. Sano okrog 7.500 jih je imelo mezde preko 40 Din na dan, velika večina pa ni dosegla niti 20 Din. Socialistične delavske organizacije, ki so najljubše, štejejo v 130 edinicah 10.200 članov. Posebej imajo organiziranih 5.600 poljskih delavcev. Socialistične strokovne organizacije so v preteklem letu vodile v Vojvodini 75 mezdnih pokretov, od teh 48 s štrajkom, 27 pa brez štrajka. Bajle jih je 66 končalo z uspehom in le 9 z neuspehom.

K zaroti proti Schuschniggu

Dunaj, 8. junija. o. V zvezi z aretacijo in prejšnjimi, ki se vodi proti inž. Weutscheju, se je zvedelo, da je igral veliko vlogo pri julijemskem prevratu, ki so ga pred dvema letoma organizirali avstrijski narodni socialisti. Weutsche je na svojo nesrečo pisal dnevniki in beležil v njem vse podrobnosti o pripravah za to revolucijo, kakor tudi o svojih namerah za bodočnost. Na osnovi podatkov v tem dnevniku je bilo aretiranih po vsej Avstriji mnogo avstrijskih narodnih socialistov. Vlada krogi trdijo, da so sedaj vse niti široko razpredene taine narodne socialistične organizacije v njihovih rokah. Weutsche je beležil celo podrobnosti o pripravah za atentat na kancelarja Schuschnigga, na predsednika republike Miklasa, kakor tudi na enega izmed voditeljev domovinske fronte. Obe nem je pripravil še celo vrsto železniških atentatov, s katerimi naj bi se paraliziral avstrijski tujski promet.

Povratek Nj. V. kneza Pavla v Beograd

Beograd, 8. junija. AA. Danes se je vrnil v Beograd Nj. Vis. knez namestnik Pavla. Na postaji so ga sprejeli kraljeva namestnika dr. Stanković in dr. Perović, predsednik vlade dr. Stojadinović, več članov vlade, angleški poslanik dr. Campbell z osebno poslanstvom, odpravnik poslov francoskega poslanstva in civilni in vojaški dom Nj. Vel. kralja.

Sandlerjeva misija v baltskih državah

Riga, 8. junija. b. Iz zanesljivega vira se doznava da je bil namen nedavne obiske švedskega zunanjega ministra Sandlerja v baltskih državah ta, da pripravi vse potrebno za sporazum o ožjem sodelovanju vseh treh baltskih držav s skandinavskimi državami. Nj. izključeno, da pride v kratkem do podpisa posebnega gospodarskega in političnega pakta med baltskimi in skandinavskimi državami.

Napredovanje

Beograd, 8. junija. p. V poštini službi sta napredovala poštarja Ivan Volč v Ljubljani in Ciril Droic v Ljutomeru.

Svečanosti v Bukarešti

Velike manifestacije mladine pred kraljem Karolom in prezidentom Moscickim — Zdravici obeh državnih poglavarjev

Bukarešta, 8. junija. AA. Proslava obletnice povratka kralja Karola II. na prestol se je začela davi z veličastno mladinsko manifestacijo na sportskem stadionu. Prisostvovali so ji kralj Karol, predsednik poljske republike Moscicki in prestolonaslednik Mihail, ki so doživeli nepopisne ovacije. Pri prihodu na stadion so kralja, prestolonaslednika in predsednika poljske republike sprejeli člani vlade in drugi dostojanstveniki, med njimi poljski zunanji minister Beck in spremljevalci poljskega prezidenta. Ko je kralj Karol sprejel poročilo voditelja mladinskih nacionalnih formacij, je imel govor, v katerem je izrekel svoje zadovoljstvo nad uspehi, ki so jih v treh letih dosegli po vsej državi organizacije moške in ženske mladine. Po telovadnem nastupu, ki je bil izveden z veliko točnostjo, so nastopili skavti in odposlanstva kmetске mladine. Nato so defilirala odposlanstva lovskih zvez in poljskih skavtov. Pri tej priložnosti je godba svirala poljsko legionsko himno. Po svečanosti je kralj priredil na dvoru obed na čast predsedniku poljske republike Moscickemu. Med povabljeni so bili člani rumunske vlade, rumunski poslanik v Varšavi Zanfirescu, poljski poslanik v Bukarešti Arcisevski in zastopniki političnega sveta.

Na včerajšnjem banketu na čast predsednika poljske republike Moscickemu je kralj Karol predvsem poudaril:

Trdno smo prepričani, da more le politika brez vsake sovražne osti in s pomočjo krepkega dogovora preprečiti vsak zavojvalni poizkus. Na osnovi tega prepričanja se je razvijala rumunska politika z utre-

STENICE
SE DA
IZTREBITI...
FLIT
JIH UNIČI!

FLIT izdelan po
znamenitih receptih
— uničuje zanesljivo.

ZAHTEVAJTE IZREČNO FLIT
V PLOMBIRANIH, ORIGINALNIH ROČKAH

vanjem svojih zavezništvenih prijateljev, ki so v popolnem medsebojnem skladu in ki so vsa neomajna sredstva miru. Naša zavezništva in prijateljstva so v popolnem skladu z duhom, ki vodi ženevsko ustanovo.

V odgovoru je predsednik republike Moscicki izjavil med drugim:

Naš dve državi računata z dejstvom, da je treba varnost zagotoviti najprej z lastnimi sredstvi. Zaradi tega ljubijo narodi s tolikšno ljubeznijo svojo vojsko. Nadaljnja bistvena točka varnosti je v zavezništvi, ki družijo Poljsko in Rumunijo, ki sta glavna činitelja ravnovesja v tem delu Evrope.

Listi pišejo, da sta včeraj pred slavnostno večerjo na dvoru predsednik Moscicki in kralj Karol razpravljala o mednarodnem položaju. Tudi poljski zunanji minister Beck je konferiral z rumunskim zunanjim ministrom Antonescom. Razgovorj so se danes nadaljevali.

Kralj Karol II. je odlikoval predsednika poljske republike Moscickoga z velikim križem reda za kulturne zasluge, poljskega zunanjega ministra pa z redom za zasluge.

Dr. Hodža poseti Bukarešto

Praga, 8. junija. n. Predsednik češkoslovaške vlade, dr. Milan Hodža, bo 13. t. m. uradno posevil Bukarešto, kjer bo ostal dva dni. Njegov poset je v zvezi s povabilom rumunskega kralja Karola ter bo obenem predstavljal odgovor na obisk rumunskega ministrskega predsednika Tataresca spomladi v Pragi.

Defenzivni dogovor med Italijo in Nemčijo

Os Rim—Berlin os taktičnega sodelovanja med obema državama

Rim, 8. junija. b. Ob zaščitju rimekega obiske nemškega vojnega ministra maršala Blomberga, se iz diplomatskih krogov doznava, da Blombergovi razgovori z italijanskimi državniki niso prinesli ničesar novega. Politično je samo znova potrjena os Rim—Berlin kot os taktičnega sodelovanja, ki odgovarja danes trenutnim potrebam obeh velesil.

Predvsem je gotovo, da ni bila te dni sklenjena nikakva vojaška pogodba med Italijo in Nemčijo. To ugotavlja danes celo sam Virginio Gayda, direktor oficijonega »Giornale d'Italia« kot odgovor na imozemske komentarje njegovega prvega članka o tem vprašanju. Gayda sicer ne taji, da bi vojaški problemi ne bili na tapetu rimskih razgovorov maršala Blomberga, pripominja pa, da os se sukali samo na »defenzivni štiti osi Rim—Berlin. Italijansko-nemško sodelovanje je po Gaydovemu mnenju dovolj jasno začetno v znanem berchtesgadenskem protokolu iz 25. oktobra. Kakor ni bil tedaj sklenjen noben poseben pakt, tako je tak pakt tudi sedaj nepotreben, ko so bili na vrsti vojaški razgovori. Italija in Nemčija nista podvrženi bolezni, ki se ji danes pravi »paktomanijac«. V diplomatskih krogih so prepričani, da je Gayda napisal te ugotovitve na izrečno željo samega Musolinija, ki ne želi razburjati mednarodne javnosti z govoričarji o vojaški zvezi med Italijo in Nemčijo, ker se mu to v sedanjem mednarodnem položaju ne zdi preveč oportuno.

Iz Gaydovega članka pa se vendarle da razbrati, da so bili Blombergovi rimski razgovori pozitivni. Podpisan ni bil sicer noben pakt, kakor ni bil podpisan noben pakt v Berlinu in Berchtesgadu. Toda, kakor je iz članovih razgovorov v Nemčiji vzniklo politično sodelovanje med obema velesilama, tako je mogoče, da pomenijo Blombergovi rimski razgovori začetek stalne izmenjave misli in posvetov med italijanskim in nemškim generalnim štabom, četudi samo v »defenzivne namene«, kakor ugotavlja Gayda. Zato presojajo v rimskih diplomatskih krogih položaj približno takole: Ako je v skladu z duhom italijansko-nemškega sodelovanja kooperacija na vojaškem terenu nekaj manj kot prava vojaška zveza, potem je na drugi strani najmanj tako res, da je ta kooperacija vendarle nekaj več kot navaden kontakt obeh generalnih štabov, ki naj službi samo priložnostni izmenjavi misli. Razlika je samo v tem, da je ves sporazum odvisen samo od političnega oportunitetnega položaja in da samo zato nobena izmed njiju ne prevzema nobenih avtomatičnih vojaških obveznosti.

Prav gotovo je nadalje, da se je maršal Blomberg pogovarjal s svojimi italijanskimi

kolegi predvsem o vojaškem položaju v Španiji in o madžarskih zahtevah po enakopravnosti v oboroževanju. V skladu s duhom italijansko-nemškega sodelovanja seveda niso bili sprejeti nikakoli posebni sklepi, vendar gotovo ni ostalo samo pri medsebojnih informacijah, ker je bilo le potrebno zavzeti vsaj približno, recimo oportunistično stališče in na tej osnovi proučiti vsaj taktiko, ki jo sedanjí položaj narekuje.

Blomberg na Siciliji

Rim, 8. junija. AA. Maršal Blomberg je odgovoril s svojimi spremljevalci na Musolinijevi jadrnici »Aurora« iz Napolija na Sicilijo. Davi je prispel v Palermo, popoldne pa se je odpravil v Taormino, kjer bo prebil nekaj dni na počitnicah.

Nova pridobitev civilnega letalstva

Zagreb, 8. junija. o. Naše potniško letalstvo beleži dve pridobitvi in sicer letali tipa Caudron in Licheed, ki sta bili izdelani v Franciji odnosno v Ameriki. Njun motorja razvijata brzino po 300 do 320 km na uro. V letalu tipa Locheed je prostora za 10 potnikov. To letalo bo prevzalo potnike na progi Zagreb—Dubrovnik. Kakor se je zvedelo, bo otvorjena 15. t. m. nova proga Beograd—Sarajevo—Dubrovnik—Sarajevo—Zagreb, ko se bo pričel tudi promet na progi Zagreb—Sušak—Ljubljana. Promet na tej progi se bo vršil tako, da bodo letala prihajala v Ljubljano ob 9.45, ko nad mestom v nobenem primeru ni več jutranje megie.

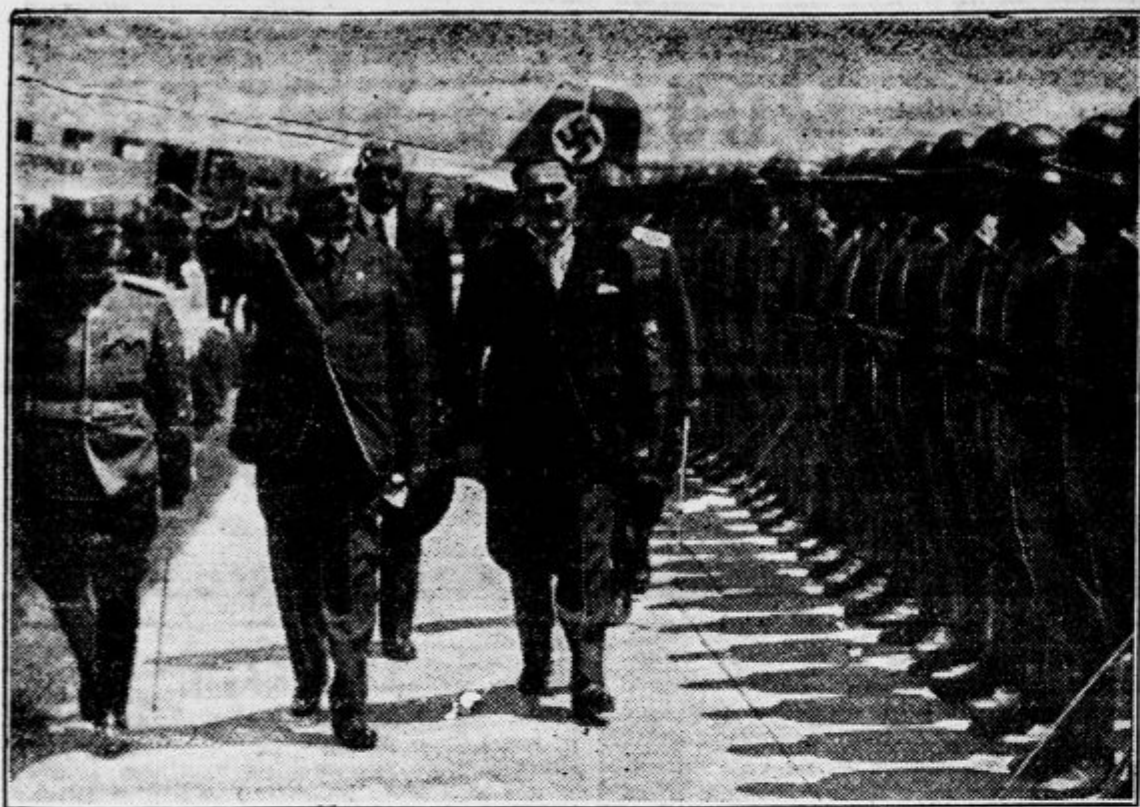
Nesreča v tovarni na Javorniku

Javornik, 8. junija. Danes se je pripetila v tovarni na Javorniku huda nesreča. Stavbno podjetje Kren je namreč podiralo v tovarni peč, pri delu pa je zidovje zasulo delavca Francisa Kovača, rojenega 1. 1881 in doma iz Slatine vasi št. 8., ter delavca Antona Prištova, rojenega 1. 1914 in doma iz Sp. Gorij št. 56. Prvemu je zlomilo nogo ter je dobil tudi poškodbe na glavi, drugi pa je dobil močne poškodbe na glavi in rokah. Oba so z reševalnim avtomobilom prepeljali v ljubljansko splošno bolnišnico.

Vremenska napoved

Zagrebaški: Ponekod vedro, drugod oblačno, nevihte. Temperature se bodo dvignile.

Nemški zunanji minister v. Neurath v Beogradu

Nemški zunanji minister von Neurath v spremstvu min. predsednika dr. Stojadinovića in vojne ministra Marića pozdravlja častna četa. Desno: lepota iz nemške kolonije v Beogradu izroča odličnemu gostu cvetje.

Kraljev dar novomeškemu Sokolu

Ponedeljsko »Jutro« je poročalo o krasno uspeli proslavi zlatega jubileja novomeškega Sokola. Lepa akademija na predvečer, slavnostni sprevod s številnimi prapori in gosti, ki so jih domačini obsuli s cvetjem, učinkovit popoldanski nastop, pri katerem so pobrali latorike olimpijci — vse bo številnim udeležencem ostalo v trajnem spominu. Prav posebno lep pa je bil prizor na tribuni pred magistratom, ko je zastopnik Nj. Vel. kralja Petra II., g. brigadni general Popadić iz Ljubljane, izročil župnemu starosti dr. Vasiću krasen prapor, dar sokolskega starešine novomeškemu Sokolu. Ta prizor je na naši sliki.

Pot naše opere v Trst in na Reko Na turneji je 150 ljudi — V nedeljo se vrnejo

Zjutraj (v sredo) odpotuje zadnja skupina članov ljubljanske opere v Trst in zvečer bodo naši umetniki v gledališču nastopili s »Prodano nevesto«, za katero je bila hiša že pred tednom do zadnjega kotička razprodana. In tržaško gledališče Politeama Rosetti nikakor ni majhna reč, saj je največje gledališče v Srednji Evropi in daje prostora za okrog 5000 gledalcev, medtem ko jih ljubljanska opera sprejme pod streho samo dobrih 800. Zavoljo tega se je moral naš ansambl pripraviti predvsem na akustične razmere v tako veliki hiši in v ta namen so se znatno povečali orkester, operni zbor in balet. V celotni skupini, ki se je odpravila na gostovanje in ki jo vodi direktor dr. Polić in dirigent Neffat kot potni maršal, okrog 150 ljudi. Najprej je moralo na pot tehnično osebje, da pripravi vse potrebno za nastop. Skupina je vzela s seboj tudi ves scenski material, tako da bo nudilo gostovanje pravo vrsto, samo še izboljšano repertoar izvirnih ljubljanskih uprizoritev.

V četrtek bodo naši umetniki nastopili v Gotovčevu opero »Ero z onega sveta«, v kateri bo glavno žensko partijo pela Anita Mezetova, članica beogradske opere. V »Prodani nevesti« pa bodo poleg Kecalja — Križaja nastopili v glavnih vlogah Gjunčevića, Gostič, Banovec, Bernot — Golobova, Kogejeva, Janko in Kolacio. Predstavo bo vodil kot dirigent ravnatelj Polić, režija pa je v rokah prof. Šesta. V operi »Ero z onega sveta«, ki jo prav tako vodi ravnatelj Polić in ki jo je režiral inž. Golovin, pa poje glavno tenorsko partijo Francel, ostale partije pa Bettetto, Kogejeva, Janko, Ribičeva in Gorski. V petek

in soboto bo sledilo gostovanje na Reki. Tam bo vloga Kecalja v »Prodani nevesti« pel član beogradske opere Milorad Jovanović, vsa druga zasedba pa ostane nespremenjena. Dopoldne ob 11. bo v tržaškem gledališču vaja za »Prodano nevesto«, predstava sama pa bo ob 8. zvečer. Našim umetnikom, ki s to turnejo prvičkrat gredo čez mejo v tako važnem kulturnem in nacionalnem poslanstvu, želimo pri vseh nastopih v Trstu in na Reki čim lepših uspehov in za trdnost upamo, da jih bomo v nedeljo, ko se vrnejo, sprejeli ovčane z lovorikami novih zmag.

Zbor banovinskih uslužbencev in upokoencev

V nedeljo je bil v Ljubljani redni občni zbor Društva banovinskih uslužbencev in upokoencev dravske banovine. Zbralo se je okrog 400 delegatov, ki so zastopali okrog 1.200 članov. Navzoč je bil tudi banovinski inspektor Katavić iz Splita, ki je sporočil pozdrave nameščencev primorske banovine in je bil tudi sam iskreno pozdravljen. Z navdušenjem je bila sprejeta vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralja.

Višji finančni inspektor g. Joža Pirc je kot predsednik društva poročal o težkem položaju banovinskih uslužbencev, katerih prejemki so zaradi trikratnega zmanjšanja padli pod eksistenčni minimum. Tajništvo poročilo je podal g. Miha Granda, blagajnik g. Valentin Pogacar, nadzorstveno pa g. Albin Juvanc. Na njegov predlog je odbor dobil soglasno razrešnico.

Sledilo je poročilo o pomožni blagajni »Samopomoč banovinskih uslužbencev in

upokoencev«, ki naj organizira vzajemno podporo v primeru smrti. Po dvehurni obravnavi so bila sprejeta pravila in izvoljeno prvo načelstvo, v katerem so gg. Jernej Božič, inž. Josip Porenta, dr. Milan Bano, Vladimir Zalokar, Mihael Granda, Ivan Kerž in Josip Lovc. Izvoljen je bil tudi novi društveni odbor, z malimi izjemami v dosedanjih sestavi, s predsednikom Pircem na čelu.

Končno so bile sprejete resolucije, ki apelirajo na bana dravske banovine, naj izposluje, da se banovinskim nameščencem povrne stari prejemki, da se jim omogoči pravočasno napredovanje in da se izda šematizem vseh banovinskih uslužbencev. Druga resolucija se nanaša na banovinske cestarje ter prosi za razširjenje bolniške preskrbe, za zopetno uvedbo osemurnega delovnika, za zvišanje prejemkov, ki znašajo danes največ 812 Din, in za vozne olajšave na železnicah, kakršne imajo železniški delavci. Ob tej priliki je bil v okviru društva ustanovljen tudi poseben odsek cestarjev.

Due žrtvi ljubezni

Na vaškem pokopališču v Uršnih seših na Dolenjskem so večer popoldne ob velikih udeležbi pogrebcev pokopali žrtvi ljubezni.

Na vaškem pokopališču v Uršnih seših na Dolenjskem so večer popoldne ob velikih udeležbi pogrebcev pokopali žrtvi ljubezni.

S pesmijo in bratstvom na mejo

Pretekla nedelja bo ostala naprednim Zirovcem še dolgo v spominu. Naš obmejni kraj je spet enkrat pokazal gostom, ki so prišli k njemu na obisk, vso svojo veliko nacionalno zavednost. Poletni nas je moški pevski zbor emigrant-skega prosvetnega in podpornega društva »Sloga« iz Kranja, ki se mu je pridružila velika družba kranjskih izletnikov. Gostje so se pripeljali v dveh velikih avtomobilih, ki so privzeli v našo vas že okoli polдне.

njihov nastop pa je bil določen svečer v dvorani Sokolskega doma.

Za koncert kranjske »Sloge« je vladalo v žirah veliko zanimanje. Dan, so v nasprotju taboru nepričakovano razglasili, da tu di nje obišče v nedeljo neko prosvetno društvo iz Kranja, ki bo ob isti uri v prosvetnem domu zaigralo Zirovcem neko igro, se napredne žiri niso dale premotiti. Poslednost naprednih Zirovcov je vzbudila že nenavadna izobčatenost nasprotne prireditve. Ta pozornost pa se je še stopnjevala, ker jo g. župnik smatra za potrebno, da v sami cerkvi objavi prihod kranjskega prosvetnega društva in obenem pozove Zirovce, naj gredo vsi svečer v Prosvetni dom.

Napredne žiri so na vse to odgovorile tako, kakor se spodobi: navzlic propagandi na nasprotno prireditev je bila sokolska dvorana v nedeljo zvečer zasedena do zadnjega kotička. Toliko in tako zadovoljnih obzovov zares še zlepa ni bilo v našem Sokolskem domu. S preveliko propagando za svojo prireditev so nam prijatelji v drugem taboru storili samo uvelogo...

Za vneto, ki smo jo napredni Zirovci v nedeljo pokazali, smo bili bogato poplačani. Sveži moški zbor nas je s svojim prvim nastopom v naši sredi na mah ovelojil. Tako pestrega, zanimivega in v vsestranskem zadovoljstvu polnega koncertnega programa v naši Sokolski dvorani še nismo slišali. »Sloga« nas ni presenetila le z izbranim pevskim točkami svojega uvelojenega, ubranega in discipliniranega pevskega zbora, ki ga ima izborni pevovodja g. Lasčič povsem v svojih rokah, temveč tudi z vsemi ostalimi nastopi, ki so posrečeno zaokrožili njih prireditev. Senzacija za nas je bil zlasti nastop treh malih harmonikarjev, učenec glasbene šole g. Fakina iz Kranja. Najprej nam je nekaj narodnih zaigral petletni Edi Martinuzzi, za njim pa sta solo in v duetu igrala mala Fakinova. V drugem odmoru pevskega programa nas je presenetil šestnajstletni violinski virtuos Kumer, ki je ob spremljavi ge. Fakinove pri klavirju odlično zaigral nekaj težkih skladb. Pevski zbor pa je v treh delih zapel dvajset izbranih pesmi, samih znanih naših skladateljev, med drugim tudi ono »Kam na, fantje, drev v vas pojdemo« od domačega Zirovskega skladatelja g. Jobeta. »Slo-

Kinematografi se boré za obstanek

Na anketi v Zagrebu so izčrpno pojasnili svoje stanje

Na oddelku za trgovino, obrt in industrijo pri banški upravi savske banovine je bila posebna anketa o položaju kinematografije v državi, ki so ji razen interesov iz Zagreba in drugih hrvaških mest prisostvovali tudi delegatje iz dravske in dunavske banovine, vodil pa jo je načelnik oddelka dr. Aranič. Predstavniki Združenja kinematografov so se pritoževali predvsem zaradi previsokih državnih, banovinskih in občin. taks, ki dosegajo pri nekaterih vstopnicah celo po 50 odstotkov njihove cene, da gledališkega dinarja ne štejemo zraven. Takse na kinostopnice so v Jugoslaviji najvišje v Evropi. Lepe vrste znašajo tudi pristojbine, ki jih plačujejo podjetja na račun avtorskih taktijem, policijskih licenc in za vzdrževanje gasilskih straž.

Težko krivico pa predstavlja tudi neredna, da morajo kinematografi predvajati predpisano količino filmov domače proizvodnje, ki jih v takšni količini nikoli ni dobiti na trgu. Prosechu filma je v veliko škodo tudi skrajno slab jezik, v katerem so sestavljeni filmski napisi, vse grajo pa je vredno tudi dejstvo, da se uvaža vse preveč kvalitativno nevedni del. V državni filmski centrali v Beogradu in pri njenih podružnicah v Zagrebu naj se osnuje poseben odbor, ki bi reševal vsa filmska vprašanja, ker državna filmska centrala v svojem dosedanjem sestavu ne ustreza nalogam. Načelnik dr. Aranič je obljubil, da bo predloženo gradivo dostavil nadrejenim instancam in je izrazil nado, da bo zahtevam kinolastnikov ugodeno.

Prihodnje dni se bodo vnovič zbrali lastniki kinematografov iz cele države na širši konferenci, ki bo sklepala o predlogu naj bi vsi kinematografi v državi v znak protesta proti pretežkim davčnim bremenom za nekaj časa prekinili obrat. Že z obnove zboru Združenja kinematografov savske banovine, ki se je vršil nedavno v Zagrebu, so bile posameznim ministrom odposlane resolucije, ki izražajo potrebo, da se izboljša sedanje stanje. V resoluciji na finančnega ministra so zborovali zahtevali, naj bi se po vzgledu drugih držav tudi pri nas uvedlo posebno znižanje taks za čisto kulturne, umetniške filme domače proizvodnje. Po načinu poslovanja so kinematografi sicer gospodarsko po svojem značaju kulturno-prosvetna podjetja in jih je zato treba razlikovati od cir-kusov in varietejev, kadar se odmerjajo takse. Na notranjega ministra so kinola-

peneca se pasta za zobe

1 tuba »BOTOT« peneca se paste odgovorja za tri druge paste.

Zato je 3 krat cenejša v uporabi.

gač« so morali pesem ponoviti. Ponavljati pa so morali tudi nekaj drugih pesmi, ki so številne poslušalce vzbudile po melodioznosti in ubrani izvedbi.

Uvodne besede h koncertu »Sloga« je spregovoril g. dr. Branko Vrčon iz Ljubljane, ki je s kratkim, a globoko zajetim govorom o bistvu in pomenu slovenske pesni v našem narodnem življenju ustvaril že od vsega početka navdušeno razpoloženje in razumevanje pomena nedeljke prireditve. Njegova izvajanja je ob koncu programa podčrtala in dopolnila »Pesem primorskih emigrantov«, ki jo je skomponiral »Slogin« pevovodja g. F. Lasčič.

»Sloga« smo vsi zavedni Zirovci — obisk je pokazal da nas ni malo! — iskreno hvalile in se priporočamo za zopetno gostovanje. Taki večeri so nam zlasti tu ob meji zelo potrebni!

stniki naslovili predlog, naj se sedanja cenzurna podkomisija v Zagrebu dvigne na stopnjo nižje cenzurne komisije, razen nje pa naj se osnuje še višja cenzurna komisija. V nižji naj se ustanovi tudi mesto za filologa iz hrvaškega jezika, katerega naloga bi bila, skrbeti za čistost in lepoto jezika v filmskih napisih. Mimo državne cenzure naj se odpravi vsakršno cenzuriranje filmov po ravnanjih šol, policijskih uprav in po banški upravi v Ljubljani. Med drugim zahtevajo kinolastniki tudi: naj se pri podeljevanju novih koncesij uvede razumnejši in pravičnejši postopek; tako da se ne bodo odpirali novi kinematografi tam, kjer zanje ni krajevne potrebe, pač naj se pospeši in olajša njih ustanavljanje tam, kjer jih doslej še ni.

Zbirka najlepšega rogovja na lovski zastavi na ljubljanskem velesejmu

Perma-Tex guma ni iz navadne gume
ampak iz najfinešne mlečne gume,
radi tega je izredno fin ter se dolgo
drži. 5 letna garancija!

Delo za Jadran v današnjih razmerah

Na nedeljski glavni skupščini delegatov Jadranske Straže z območja njegove ljubljanske oblastne odbora je predsednik dr. Oskar Pirkmajer v obširnem govoru naslikal današnje društveno delo, še prav posebno pa trud za Jadransko Stražo med Slovenci. Prav nič ni odveč, če črpa vsa naša javnost nekaj informacij in pobud, zato smo iz govora povzeli:

V današnji dobi, ko se v društvenem delu pojavljajo razne ovire, je mogoče doseči le relativne uspehe kljub temu, da se vlagajo nesorazmerni napor. Glavni kader naših sodelavcev pripada uradnemu staležu, ki živi danes v težavnih razmerah, tako da ga tarejo vsakdanje skrbi za obstanek in ne more posvečati svojega prostega časa poslom, ki danes ne nosijo ne časti, ne slave ter razen moralnega zadovoljenja in zadovoljstva posamezniku ne dajejo nikakega ekvivalenta za vložen trud in žrtve. Moralna kriza se odraža v brezbriznosti naše inteligence in širokih mas za vprašanja splošnega značaja. Pri takih razmerah seveda ni mogoče pokazati posebnih sijajnih uspehov ter se moramo zadovoljiti s skromnejšimi rezultati. Zlasti pa s tem, da število članstva vzdržujemo na dostojno višini ter preprečujemo občutnejši padeč članstva. Z zadovoljstvom pa lahko ugotovimo, da pritevamo med članke po večini ljudi, ki so se oklenili društva iz čistega idealizma in vztrajajo v svojem idealizmu, kljub vplivom in razmeram, ki bi včasih mogle tudi trdnega človeka premotiti ali pa vsaj dovesti v negotovost. Zato moramo danes ponovno poudariti potrebo naše organizacije, ne le zaradi naših, ampak tudi zaradi nacional-

ni in gospodarskih interesov, temveč še posebej zaradi naših ožjih domačih koristi in končno zaradi koristi posameznika. Povedati moramo to, ker se vedno najdemo ljudi, ki naših smotrov ne poznajo ali ne razumejo, ali ki se se niso dali prepričati, da je naše delo potrebno in vredno podpore najširše naše javnosti in vseh javnih činiteljev JS je vzgojna, prosvetna in narodno-obrambna organizacija.

Kot vzgojna organizacija se posvečamo zlasti mladini, kateri hočemo prikazati pomen morja v pravi luči ter izoblikovati njeno orientacijo v maritimno smer. Mladini hočemo pokazati morje, ki nudi njim bogatih dobrin za okrepitev telesa in duha ter jo usposobi, da bo pravilno pojmovala nacionalni, gospodarski in vseobč kulturni pomen morja. Prepričani smo, da s tem pripravljamo mladino nova pota, ki jih bo mogla voditi vednih lic in jasnega čela, brez skrbi za obstanek, z zdravim voljo do dela ter z opravičenimi nadami za življenje. V tem pogledu hoče JS delovati v duhu sodobnih potreb in smatra za svojo dolžnost, da poziva vse nacionalne in kulturne organizacije in poklicane činitelje k sodelovanju.

Kdor je danes v skrbih za mladino in njeno bodočnost, mora predvsem aktivno sodelovati in pomagati, da se odstranijo vsi pojavi, ki lahko ovirajo srečno bodočnost naše mladine. Očitaneje, kritiziranje in obupavanje nas ne more rešiti težav današnje dobe in njenih posledic. Tudi sam čas ne bo izločil zla, temveč ga bo še povečal, ako se ne odločimo k aktivnosti. Ne iščimo vzrokov izven nas, temveč se vprašujemo, ali smo storili svojo dolžnost, ki nam jo nalaga čas. Zavedati se moramo, da da-

našnja doba s svojimi socialnimi težavami zahteva več pozitivnosti, več altruizma in smisla za sočloveka, več družabne in človeške solidarnosti, več srčne kulture in plemenitosti, zraven pa pametne kritične presoje pravih potreb, ki v takih časih ne morejo naraščati v nedoglednost, temveč se morajo omejevati na to, kar mora v današnjih razmerah zadoščati. Zato navajamo mladino k skromnosti, zbijamo v njej smisel za zdravo gospodarnost, jo vzgajamo k utrjevanju in zmernosti, jo navajamo k štedljivosti in pobijamo izrastle, ki bi mogli kvarno vplivati na njen značaj in njeno zadovoljstvo v življenju.

Ako JS deluje v tem smislu, ter ji je pred očmi vprašanje naše mladine, služi svojem vzgojnemu programu ter daje svojem obstoju še večjo aktualnost. Prepričan sem, da nam to naša javnost šteje v dobro ter nas bo tem rajši tudi gnotno podprla, ko apeliramo na blaga srca, da nam velikodušno pomagajo s svojimi prispevki, da moremo ustvariti svoje ustanove in uredništvu akcije, namenjene našim podmladkom, v katerih imamo organizirano ogromno večino slovenske šolske mladine in dijaštva. Upravičeno pa zahtevamo moralne in gnotne podpore tudi od strani javnih faktorjev, vladnih in samoupravnih, ker smo v službi naroda, domovine in kralja.

Kot propagandna organizacija se hoče JS vključiti v javno udejstvovanje ter usmerjati miselnost širših narodnih mas, da bodo spoznale vrednost in pomen jugoslovanskega Jadrana in da bo narod vse svoje htenje po napredku in razvoju uravnal ob vpoštevavanju vrednot, ki jih nudi vsakemu narodu morje in zlasti še onih posebnih momentov, ki so svojstveni našemu sinjemu Jadranu, za katerega nas more zavdati cel svet.

Razume se, da hočemo biti pri tem smotni. Učimo se iz preteklosti, računamo s sedanostjo in pred očmi nam je bodočnost. Naš cilj je, da s propagando za morje vzgajamo v narodu pomorsko orientacijo ter s tem pomagamo pospeševati gospodarski razvoj našega področja na vseh področjih, ki imajo kakršnokoli zvezo z morjem ali z gospodarskim prometom na morju, ako opozarjamo na nove perspektive za bodoče udejstvovanje ter nove možnosti ustvarjanja ugodnejših življenjskih pogojev ter eksistenc za naš naraščaj in ako v luči resnice prikazujemo pravi pomen našega morja z ozirom na našo nacionalno kulturo in njegovo vlogo v naši narodni povestnici.

Prepričan sem, da bo skoro napočil čas, ko bo dozorelo prepričanje, da je naše delo ogromnega kulturnega in gospodarskega pomena zlasti tudi za naše domače področje. Danes se moramo še posebno zavedati, da je napredek mogoč le z vztrajnim delom in s smotnim izkoriščanjem pridobitnih možnosti, tudi izven mej naše ožje domovine. Ne smemo pozabiti, da bivamo v gosti naseljeni pokrajini, kjer zemlja ne nudi možnosti preživljanja naraščajočemu preteku ljudskega prirastka. Sloveniju je treba širokega razgleda iz preokega slovenskega ozemlja, da najde izven njega daljših potov do kruha in blagostanja. Pomorska orientacija je za nas življenjska nužnost, ne le ker nam ustvarja širše perspektive, ter nas spravlja v kontakt z brezkončno svetovno oblo, temveč ker postaja vedno nujnejša potreba, da si mimo malih razmer, v katerih smo živel, izoblikujemo značaje ter se usposobimo, da si bomo v življenjski tekmi zavarovali obstanek in napredek.

S tem hočem še posebej poudariti prak-

tično stran ciljev JS z ozirom na nas Slovence, ki smo po nesrečni usodi ostali v Jugoslaviji brez našega primorja in smo s tem izgubili neposreden spoj z Jadranskim morjem. Zato moramo tembolj stremeti, da ohranimo zvezo z našim Jadranom, ob katerem živi naš slovenski živelj, kateremu se nikdar ne moremo odreči in ki potrebuje naše moralne pomoči v borbi za ohranitev svoje nacionalne individualnosti. Ko gojimo mi smisel za morje, gojimo s tem zanimanje in čustva za naše brate in sestre tam preko naših mej, katerim je jugoslovansko morje najkrajša zveza z materinim narodom in najzanesljivejše jamstvo, da njihovi napor v obrambi za narodne pravice ne bodo brezuspešni.

Kot narodno-obrambna organizacija v Sloveniji se danes teh naših bratov in sester spominjamo z iskrenimi čustvi skupnosti in solidarnosti ter jim pošiljamo iskrene in tople pozdrave. Zagotavljamo jih, da bodo zastavili vse sile in uveljavili vse sposobnosti, da se naš narod vzgoji k skupnosti in da se jugoslovanska domovina uredi in izgradi tako, da bo sleherni pripadnik našega naroda doma in na tujem lahko črpal ob misli na domovino vse potrebne moralne sile v borbi za uresničenje najsvetejših nacionalnih idealov. Kakor nas nacionalni momenti večjejo z našim Jadranom, tako nam tudi gospodarski interesi narekujejo potrebo, da se za Slovenijo ustvarijo potrebne zveze z našim morjem. JS je že pred mnogimi leti z javnim mitingom pokrenila akcijo, da se interes za zvezo Slovenije z morjem poglobi in razširi in da postane naša zveza z morjem zahteva ne le vseh Slovencev, temveč celotnega jugoslovanskega naroda. Žal moramo ugotoviti, da po tolikih letih še vedno nimamo ne železniške, ne cestne

S V I L O

in druge modne novosti
za poletne obleke in

MANUFAKTURO

vseh vrst v ogromni izbiri
dobro in poceni kupujte v

TRGOVINI NOVA K

LJUBLJANA - KONGRESNI TRG 15

PRI NUNSKI CERKVI

Domače vesti

* Nagrade iz kraljevega fonda. Uprava fonda blagopokojnega kralja Aleksandra je po svoji tradiciji razpisala tudi letos nagradni natečaj, katerega so se udeležili delavci na kulturnem, prostvetnem in narodno-gospodarskem področju. V obzir prihajajo pri tem natečaju samo osebe in ustanove, ki so se zasluženo udeleževale preko svojih dolžnosti. Fond je bil ustanovljen 8. junija leta 1922, na dan poroke pokojnega vladarja, ki je izročil predsedniku vlade za fond ustanovno glavico 1.000.000 din. Mesечно pa je blagopokojni kralj prispeval po 25.000 din in prispeva ta znesek v sklad tudi njegov naslednik Nj. Vel. kralj Peter II. Iz fonda so bile razdeljene nagrade leta 1927, 1932 in letos, vsakokrat v iznosu preko enega milijona. Iz sredstev fonda se vzdržujejo na naročilo ustanovitelja že od leta 1929 gospodarska in gospodinska šola v Sremski Kamenici. Letos je bila prisojena prva nagrada v znesku 25.000 din sokolski župi Mostar za njeno velepomembno kulturno, prostvetno in gospodarsko delo. Med ostnimi, ki so bili deležni druge nagrade 10.000 din, je tudi Društvo za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru. Tretjo nagrado 5.000 din pa je med drugimi prejel športni klub »Ilirija« v Ljubljani. Cetrlih nagrad po 2500 Din so bili iz Slovenije deležni sreški šolski nadzornik »Kamnik Andrej Škulj, učitelj v Trbovljah Omerza Karel, Fotoklub Ljubljana, Kmetijsko društvo v Senčurju pri Kranju, Kmetijska podružnica za dolino Krke v Markovcih, kmetovalce Lojze Ambrožič iz Gaborja, šolski upravitelj v Koprivnici Josip Kogot, pravni referent OUZD Rudolf Smeruč, šolski upravitelj v Tešarjih Josip Komar, učitelj v Novem mestu Alojzij Ivančič, Društvo rejcev malih živali Živalca v Ljubljani in šolski upravitelj v St. Jurju pod Kumom Edmond Kmecl. Nagrade bodo izplačevale upravne oblasti od 1. julija dalje.

Velesejem Paviljon F.

* Obisk učenjaka, ki je bil lani deležen Nobelove nagrade za medicino. V Zagreb je namenjen dvorni svetnik prof. dr. Otto Loewy, profesor medicinske fakultete v Gradcu, ki je bil lani Nobelovo nagrado za medicino. Slavnostni učenjak, ki je bil učitelj mnogih naših zdravnikov, bo v petek dopoldne predaval v predavalnici zagrebškega farmakološkega inštituta. Zdravniška organizacija v Zagrebu je že vse pripravila za sprejem uglednega gosta.

* Rotarski sestanek na Pohorju. V Mariborski koči na Pohorju so se v ponedeljek zvečer zbrali člani rotarskih klubov iz Maribora, Gradca, Ljubljane, Karlova in Varaždana. Medsestani sestanek, ki so se ga udeležili številni rotarji, je potekel prav animirano in v resnično rotarskem duhu. Zunanji gostje so klub izredno slabemu vremenu obdružili nove čestne zveze na Pohorju, ravno tako pa tudi udobnosti, ki jih nudi Mariborska koča v vsakem pogledu. Kot zastopnika mariborske podružnice SPD sta se sestanka udeležila g. juž. arh. Jelenec in podnačelnik gl. kolodvorja Gajšek, katerega glavna naloga za brezhibno in res vzorno organizacijo tega, tudi v tujsko-prometnem oziru važnega sestanka.

* Neurje je porušilo most. Neurje v ponedeljek popoldne je v Mačkovem grabnu na banovinski c. 141 Polhov gradec - Črni vrh na km 1500 porušilo most. Zaradi tega je promet za vozila do nadaljnjega zaprt.

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škropljeno perilo v najlepši izdelavo. 3

Ogl. reg. št. br. 15. 455/35

zveze z morjem v smislu naših tolkral iz nešenih resolucij. Železniška zveza Slovenije z morjem je že od l. 1922, tedaj 15 let, uzakonjena - pa kljub vsakoletnemu molovalstvu ne pride v gradbeni program. Cestna zveza z morjem prihaja - kakor se kaže, v aktualen stadij ter imamo upanje, da se bodo gradbena dela skoro pričela, ako se bodo zagotovila potrebna denarna sredstva. Tudi na današnjem zborovanju ne moremo mimo teh važnih vprašanj, ne da bi ponovno opozorili odločujoče činitele, da je zveza Slovenije z morjem z železniško progo in z moderno cesto življenjsko vprašanje, ki pritiska na rešitev ne le zaradi časa, kako dolgo se rešuje, temveč zaradi časa, v katerem se rešuje. Mi smo danes v tako težkem gospodarskem položaju, da moramo iskati in najti prioritetne, ako nečemo še dalje propadati. Slovenija mora najti neposrednega izhoda na morje, da se more vključiti v svetovno gospodarstvo ter tako rešiti svoj gospodarski pa tudi socialni položaj. Naša zahteva ni izrodek kakšnih pretiranih aspiracij, temveč je opravljena po svoji življenjski nujnosti, katero je treba vpoštevati da pravočasno preprečimo preteči gospodarski in socialni polom.

Iskrena zahvala velja dobrotnikom in podpornikom, ki so pripomogli, da je naša mladinsko-socialna akcija tako lepo uspešna. Saj šteje naš »Mladinski sklad Viteškega kralja Aleksandra« skoro 750.000 din ter imamo od tega zagotovljenih za dom ob Jadranu okoli 650.000 Din. K temu še subvencijo izvršnega odbora v znesku 180.000 Din, tedaj skupno 830.000 Din za zgradbo doma. Ako naberemo še 500.000 Din, bo zgradba doma gmotno zagotovljena.

Moja posebna zahvala velja mojim najbližjim sodelavcem v Oblastnem odboru, kjer smo složno in v najlepšem blagolajsu

* Ljubljansko opero predstavljajo publiko v Trstu in na Reki zagrebške »Novosti« članom, v katerem je zelo simpatično opisanih 15 članov ljubljanske opere. Članek vsebuje tudi slike vseh teh članov ter sliko gledališča Politeama Rosetti v Trstu, kjer bodo nastopili. Članek je zaključen tako: Seveda bi se dalo še marsikaj povedati o umetnikih, ki se bodo predstavili publiko v Trstu in na Reki, a je boljše, da se sami predstavijo in pokažejo svoje znanje.

* Novo vodstvo združenja sodnikov. Na glavni skupščini svojega združenja v Beogradu, o katerem smo že poročali, sorodniki namesto resnične izročitvi javnosti obširno poročilo o svojem zborovanju ter tako prepuštili merodajnim krogom in javnosti, da sami delajo zaključke o vseh, na skupščini obravnavanih vprašanjih. Za predsednika nove uprave združenja je bil spet izvoljen predsednik beograjskega kasacijskega sodišča g. Rusomir Janković, drugi predsednik pa je višji državni tožilec v Ljubljani g. dr. Luka Kravina.

* Nov grob. V Ljubljani je po daljšem bolehanju umrla gospa Frančiška Bresec, soproga strojevodje. Vzorno soprogo in mater bodo prepevali v Maribor, kjer bo jutri ob pol 17. pogreb iz mrliške veže na Pohorju. — V Jurklostru je umrla gospa Antonija Smidova. Ugledno pokojnico bodo danes ob 11. spremlili k večnemu počitku. — V Spodnji Šiški je umrla Zlatka Babčeva v cvetu mladosti. Pogreb bo jutri iz Maurerjeve ulice. — Na Tyrševi cesti 62. v Ljubljani je umrl g. Izidor Bajuk. K večnemu počitku ga bodo spremlili jutri ob pol 15. — Pokojnim blag spomini, žalostim naše iskreno sožalje!

* Kdo pojde študirat v Golden? Rudarska šola v Golden v Coloradu v USA je ena izmed nastajajočih ustanov te vrste. Šola je obveščala naše prostvetno ministrstvo, da letos razpisuje podporo za enega kandidata iz Jugoslavije. Podpora bi študent uvažal 4 leta. Podrobnosti bo šola sporočila kandidatu, ko prostvetno ministrstvo sporoči s priporočilom njegovo ime. Kandidat mora imeti vsaj gimnazijsko maturo, umsko in fizično mora biti zdrav in močan, imeti mora lep značaj in sposobnost za jasno misljenje. Poleg tega mora tudi imeti veselje do inženjerskega stanu. Podpora šole je v tem, da bo kandidat oproščen šolskih taks, ki znašajo kakih 250 dolarjev letno. Prijave z dokazili o šolanju v pripisu naj posreduje prostvetnemu ministrstvu, splošni oddelek do 10. t. m.

* Huda avtomobilska nesreča se je pripetila na cesti Kiseljak - Sarajevo blizu stare liidže. Prevnil se je v občestni jarek avtomobil, s katerim so se vozili direktor sarajevske podružnice »Putnika« g. Anton Roje, njegova soproga Vida in sin Zarko. Oče in sin sta došla neznačajne poškodbe, hudo pa se je poškodovala gospa, katero so morali operirati v sarajevski bolnišnici. G. Roje, ki je sam šofiral ter vozil z brzino največ 25 km na uro, ne more pojasniti kako je prišlo do nesreče.

* Nezgoda praškega turističnega vlaka pri Zrmanji. Turistični vlak, ki opravlja tedenski promet med Prago in Splitom in pripelje vsakokrat več sto češkoslovaških turistov, se je iztril pri Zrmanji in je bila velika sreča, da ni bilo prav nobenih žrtev in tudi nobene materialne škode. Dviganje vagonov in popravila proge so opravili v nekaj urah železniški delavci. Potnike so iz češkoslovaškega vlaka premestili v zagrebški vlak in se je zamuda avreda podaljšala zaradi prenosa obilne prtljage.

* Poedini avtorskopravni upravitelji (gostilničarji, prirejevalci, koncertov in drugi) pogrešno plačujejo avtorske nagrade na čekovni račun prostvetnega ministrstva tudi še po 26. maju t. l. Zato se opozarja vsi zainteresirani, da se naredba za plačevanje na čekovni račun nanaša samo na plačila, ki so se imela izvršiti do 27. maja, odtod se zaoslanke od tega datuma, in sicer na naslov in račun avtorske cen-

reševali vse tekoče zadeve. Naši sklepi so bili skoro brezizjemno soglasni, kar ugotavljamo s posebnim zadovoljstvom. Posebno se zahvaljujem obema g. tajnikom dr. Jegliču in Pirnatu. Prav iskreno se zahvaljujem vsem krajevnim odborom in poverjeništvom za delo, ki je bilo opravljeno v prid organizaciji. Ako kje ni bilo 100% uspehov, naj nas to ne plaši; pojdemo v bodoče s še večjo voljo na delo in skušamo prebrskati težave, katerih danes nikjer ne manjka pri javnem delu. S posebno hvaležnostjo se spominjam dela v naših podmladkih, kjer smo imeli v poedinih primerih izredno lepe uspehe; naj to spodbudi tudi one, ki so bili manj aktivni, da bo v vseh podmladkih živega valovanja in bogatih uspehov ter mnogo zadovoljnih mladih stražarjev. Zlasti takih, ki so obiskovali naše morje ter se navdušili in ogreli ob sinjem Jadranu v žarkem soncu. Zlasti izrekan svojo globoko zahvalo našemu učitelstvu osnovnih in meščanskih šol ter profesorjem srednjih in strokovnih šol, ki so kot poverjeniki na zavodih imeli skrb za pravilno delovanje podmladkov JS. Mi se dobro zavedamo, kolike važnosti je njihovo delo za uspešno delovanje naših podmladkov ter vemo, da je aktivnost naših podmladkov v glavnem odvisna od iniciativnosti določenih poverjenikov. Zato z našo zahvalo združujemo prošnjo in apel, da zlasti v bodočem letu posvetijo vso potrebno skrb naši organizaciji in njenim podmladkom. Zlasti priporočamo poverjenikom podmladkov, da vzgajajo podmladkare v društveni solidarnosti, da goje duh skupnosti in vzajemnosti, da bi na ta način mladina že rano spoznala na eni strani nemogoč posameznika, na drugi strani pa njegovo ustvarjalno silo v sklepu organizacije, kjer se vrednost celote stopnjuje ter usposablja za velike uspehe. Od srca želimo, da bi se povezanost in solidarnost vseh

trale za avtorske pravice (S. Bakarič) in centralne zdruge jugoslovanskih avtorjev. Plačila za junij se ne morejo izvršiti več preko prostvetnega ministrstva, nego jih je treba nasloviti na novo pooblaščenca posredovalca, pri nas: Ljubljana, Resljeva 13.

* Za snabljanje srebra kupujte najfinišno pasto. Prav je, da izbirate najfinišno in najboljše sredstvo, da bi bilo vaše srebro čisto in svetlo in da se ne bi poškodovalo. Srebro je dragoceno, še bolj dragoceno pa so vaši solje. In tudi oni bi se morali blesteti kakor elonovina. Izbirajte torej za svoje pravo pasto, ki temeljito osuši, a ne poškoduje sklenine. Odlojava pasta za srebro je najfinišni prašek v obliki paste. Samo taka pasta zadosti zahtevam, ki jih slavijo in sredstvo za snabljanje zob. Odlojava pasta za srebro učinkuje poleg tega tudi osvežujoče in nočivljajoče.

Eno srce — ena RADENSKA.

Iz Ljubljane

* Nenadna smrt šolskega upravitelja. Dolg žalni spoved, ki se je pomikala v črto popolne izpred mrtvaške veže ljubljanske bolnice na pokopališču, je bil živa priča splošnega in hvaležnosti, ki ju je užival šolski upravitelj g. Janez Hartman, ki je nastopil svojo poslednjo pot. V začetku preteklega tedna so ga prepevali s prestreljeno glavo v bolnico, nezavestnega. Kljub vsemu prizadevanju zdravnikov niso mogli rešiti življenja. S pokojno, tiho se je poslovil od tega sveta, noseč s seboj bol in vzroke, ki so ga napotili, da je vzel slovo, star komaj 35 let. Pokojnik je služboval po raznih krajih bivše Štajerske, poslednji službeni mesti pa sta mu bili Loški potok in prav zadnje leto Zaplana nad Vrhniko. Zapustil je vdovo in dva otročka. Lahka mu zemlja!

Na velesejmu

v paviljonu

in v trgovini na Aleksandrovi cesti 8 — dobitke za Din 20.— darilo in to

- 1 kom toletnega mila,
- 1 mila za britje,
- 1 steklenico kolonske vode,
- 1 zobne kreme,
- 1 glavnik,
- 1 vazelin,
- 1 šampon,
- 1 zobno ščetko

ter

Cadet Box

vel. 4,5 x 6 s tremi filmi

samo Din 99.—

Se priporoča:

Foto Tourist Lojze Šmuc — Ljubljana, Aleksandrova cesta 8, podr. Prešernova 9.

* Skol dr. Rožman okrađen. Te dni se je neznan tat prihitel na šolsko palačo in iz stanovanja škofa dr. Gregorija Rožmana odnesel kolekcijo srebrnega jedilnega pribora, vrednega 800 din. V nedeljo jutraj je v frančiškanski cerkvi nekdo ukradel postrežnici Franckij Pečanovi iz Levstikove ulice torbico z vsjo njeno gotovino, ko je za malo časa odšla iz klopi k obhajilu pred oltar. Ponosi so neznan vlomiljski skušali vdreti v grobnico Vevrove družine na vškem pokopališču. Odmaknili so težko nagrobno ploščo, pa jih je bržkone kdo presenetil, da so pobegnili. Policija je skrunilekimi tatovami na sledu.

* Same še nekoliko dni ostane odprta razstava slovenske fotografije v Jakopičevem paviljonu. Podaljšala se ne bo po nobenim pogojem. Ne zamudite torej prilike, da si ogledate, s kakšnim deli so naši amaterji v zadnjih letih poneli sloves naše umetniške fotografije po vsem svetu. Poteklo bo tudi nekoliko let, preden bo mogel ljubljanski Fotoklub prirediti takšno kolektivno razstavo svojih članov v domačem kraju!

Posebna novost

na velesejmu!

Nemški izum, ki je po vsem svetu patentiran, to so klobasne atrape iz naravnih gnjati.

Izrezane gnjati in klobase vsake vrste ostanejo tudi polet v izloženem oknu trajno lepe in sveže.

Na sejmu si jih lahko ogledate v paviljonu SLAMIC in tudi kupite.

* Legija koroških borcev, krajevna organizacija v Ljubljani, ima članke sestaneke v drevi ob 20. v društvenem prostoru pri »Sokolcu«, Pred škofovo 18-I.

* Sprejemni izpiti na državnih klasičnih gimnazijah v Ljubljani bodo 25. t. m. Pričetek ob 8. uri. Prijave za izpit se bodo sprejemale 21., 22. in 23. t. m. dopoldne.

naših edinic, zlasti tudi podmladkov, vidno odražala zlasti pri naši akciji za zgraditev doma na Jadranu. Vsaka edinic, vsak podmladek in vsak član mora smatrati gradnjo doma za lastno zadevo ter jo podpreti, da bo res skupen dom, zgrajen s skupnimi napori in zato skupna lastnina vseh naših društvenih edinic v Sloveniji.

G. Ivan Jelacina, naš podpredsednik, je daroval mladinskemu skladu v tem poslovnem letu znesek 20.000 Din ter je postal s tem med zasebniki prvi veliki dobrotnik našega mladinskega sklada. Njegovo ime bo v domu v marmorni ovekovečeno. Ko se mu za njegov velikodušni čin prav toplo zahvaljujem, bi od srca želel, da bi njegove krasi in plemeniti zgled spodbudil še druge prijatelje naše mladine, da bi stopili v krog dobrotnikov ter se ji oddolžili vsak po svoji materialni moči. Apeliramo na delegate, da v svojem področju vzbujajo smisel za našo akcijo ter nam pripeljejo novih prijateljev in podpornikov. Kjer ob prilike take, da ni mogoče nadlegovati zasebnika, naj naše organizacije na drug način s priložnostnim nabiranjem ali s prireditvami zagotovijo v letošnjem letu za gradnjo doma poseben prispevek. Samo na ta način bomo prišli do uspeha in samo tako bomo lahko ponosni na svoj dom ob Jadranu.

Združiti moramo vse napore, da bo naša zgradba na Jadranu ne le viden znak naše povezanosti z morjem, temveč zgovoren dokaz in vzpodbujajoč primer naše skupne tvorne sile, sloneče na solidarnosti starih in mladih ljubljanskih stražarjev ter na poverljivosti in na socialnem čutu naših prijateljev in podpornikov. Naprosamo našo javnost, da nas tudi v naprej podpira in da nam bo zlasti naklonjena sedaj ko hočemo uresničiti prvo točko svojega programa ter postaviti našim podmladkom lastni dom na Jadranu.

Rogaška Slatina

štom sveta znano zdravilišče za obolenja na želodcu, črevesih, oblistih, jetrih, mehurju, žolcu itd.

Vas vabi na zdravljenje in oddih.

Najmoderneje urejeni hoteli Vas bodo zadovoljili v vsakem oziru. Idealno letovišče. Vapkovrstne zabave. Povsem na novo urejeno plavalno kopališče na prostem.

Sloviti vrelci

TEMPEL STYRIA DONAT

Zahtevajte prospekta od zdravilišča

ROGAŠKA SLATINA.

* Umrla je učenka II. drž. realne gimnazije v Ljubljani Babč Zlata. Pogreb umrle bo jutri 10. t. m. ob pol 5. popoldne izpred hiše žalosti v Šiški, Maurerjeva 19. Učenke I. b razreda in ostale vabi ravateljstvo, da spremlijo pokojnico na njeni zadnji poti.

MODERNI STROJI
za predelavo mesa!

Tovarna strojev Geb. Wommer A. G., Leipzig, ki izdeluje tudi svetovnoznane I. razredne »Saxonia« stroje, je poslala svojega generalnega zastopnika več dežel na ljubljanski velesejem, ki stanuje v hotelu »Slone«.

Ker je tovarna močno reducirala izvozne cene, bo gotovo vsakega interesenta za mesarske stroje zanimalo, da se ob tej priliki informira o njih.

V paviljonu SLAMIC si lahko ogledate moderne »Saxonia« stroje v obratu.

* Vstopnice za koncert bašeta Franca Schifferja se dobe v Matični knjižnici na Kongresnem trgu. Za koncert našega slovitega rojaka, ki je povsod žel dolejš največje uspehe na opernem in koncertnem odru, vlada že danes veliko zanimanje, upravičeno po mnogih kritikah, ki vsakozvi hvalijo odličnega pevca ter ga stavljajo v isto vrsto z najboljšimi prominentnimi pevci v svetu. Franc Schiffer, ki je naš ožji rojak, saj je bil rojen v Ljubljani, kjer je preživel tudi svo mlados, dokler ga ni želja po glasbeni izpopolnitvi gnala v tujino, je sedaj na poti v Ameriko, kjer namerava absolvirati veliko operno in koncertno turnejo. Pred odhodom se poslovi od Evrope in svojega rodnega mesta s koncertom v petek 11. t. m. v veliki Javorani Filharmonične družbe in je pričakovati, da bo ta koncert odlično obiskan.

Ako koža te skeli - uporabljaj TSCHAMBA PII.
Bogorija Gregorič d.o.o.
Ljubljana, Prešernova 8.

* Sprejemni izpit na mestni ženski realni gimnaziji. Na željo staršev je dežele je rok za prijavo k izpitu podaljšan do 22. t. m. Sprejemni izpit bo v sredo 23. t. m. ob 8.

Najboljše Lutz-pečl.

* Akademija »otrok za otroke«, na kateri bodo nastopili učenci ljubljanskih ljudskih šol, bo ena izmed najprijetnejših mladinskih prireditev letošnjega šolskega leta. Spored je izredno posrečen in ljubezniv; učenci ga izvajajo s pravo otroško ljubečostjo. Akademijo priredi mestna občina ljubljanska drevi; ob pol 20. v frančiškanski dvorani. Dobodek akademije je namenjen mladinski pomoči.

* Igre »Na Trški gorici« ponovi Narodno prostvetno društvo »Vodnike« v soboto 12. t. m. ob 20.30 za vse ki hranijo vstopnice od pretekli nedelje, ko je bila prekinjena zaradi slabega vremena. Brez vstopnic ne bodo veljale. Občinstvo je vljudno vabljen.

* JNAD. Jadran. Drevi ob 20. redna seja centralnega odbora. Vsi in točno! Tajnik.

* Društvo »Tabor«. Danes važna pevška vaja, zato vpi in točno.

* Mnogo veselja svidenja in obenem poslavljanja je bilo epet večer popoldne ob Nebotičniku. Pred pisarno Putnika je stalo pet velikih avtobusov, s katerimi se je preteklo soboto pripeljalo v Ljubljano in na Brezje 180 izletnikov iz goriških krajev. Obiskali so svoje znance in sorodnike. Ko je večer ob 17. nastopila ura slovesa, je bilo mnogo braškega in sestrškega poljubljana in živahnega zagotavljanja, da bodo erčanja in svidenja poslej vedno pogostejša, takorekoč redna. To je tudi naša želja!

* Pregled motornih vozil. Razglas ob 26. maja t. l. se v točko popravlja, da bo odslej pregled motornih vozil v Ljubljani vsak petek od pol 12. do 13. ure pred popoldnevom pri policiji v Ljubljani, Sušiceva ul. 5. Ker se sme obratovati samo z enimi motornimi vozili, ki so letos že odobrena za promet in opremljena s evidenčnimi tablicami za leto 1937, bo zamudnike zadelo občutna kazen po uredbi o zaščiti javnih cest in varnosti prometa.

Iz življenja na deželi

JEZERSKO. Izletniški avtobus začne voziti 13. t. m. Iz Kranja bo odhajal ob 8.25. z Jezerskega pa ob 19. Povratna vozovnica 35 Din, v eno smer pa 20 Din. Avtobus vozi samo ob nedeljah in praznikih.

Dolenjske Toplice

Železniška postaja Straža-Toplice pri Novem mestu. Radioaktivno termalno kopališče. Sijajni uspehi pri zdravljenju revmatizma, skiepov in mišic, bolezni živčnega sistema, ženskih bolezni, raznih težav v dobi mene, organičnih motenj srca in krvnega obtoka raznih poškodb, zlomljenih kosti itd. Predsezonske cene do 15. junija: 10 dni Din 600.—, 20 dni Din 1.100.—, Polovna vožnja. Pojasnila daje uprava.

NOVA UPRAVA.

Iz Celja

* Šahovska simulantka. Znamo šahist g. Ivo Lešnjak, ki bo zastopal Celjski šahovski klub na letošnjem nacionalnem turnirju v Skoplju, je odigral v »v Oficirskem domu« v Celju šahovsko simulantko proti reprezentanci celjskih oficirskih šahistov na 13 deskah. Zanimivi prireditvi, ki jo je vodil kapetan g. Mrkelja, je prisostvoval tudi poveljnik polka g. polkovnik Nak. Oficirji so se izkazali kot dobri šahisti. Dobili so 3 in izgubili 9 partij, 1 partija pa se je končala remis.

KINO MATICA

Danes poslednjič!

Luis Trenker v veličanstveni ljubavni romanci

CONDOTTIERI
V glavni vlogi slavni italijanski pevec Tito Gobbi

SLOGA

Franc Lederer in Frančiška Dee v zabavnem filmu PRINCESA CASABA

UNION

PREMIERA!

Harry Barr in Robert Lynen

v velikem filmu po romanu Julesa Renarda

NEZAJELJENI SIN

Najnovejši žurnali: Svetovna pariška razstava itd., itd.

Predstavi danes ob 19.15 in 21.15 uri

* Zanimiv prispevek k vprašanju brezposelnosti. Lastniki večjega posestva so iskali večer deset poljskih delavcev ter ponujali 15 din dnevno in hrano. Najeti pa ni mogel niti enega delavca, ker so brezposelniki, ki jih je hotel zaposliti, odklonili zaposlitev in se norčevali, da imajo bule po pazduho, zaradi česar zaenkrat ne morejo delati. Rajši živijo od podpov in berzacija, kakor pa od dela svojih rok. Take deljornaze, ki zelo škodujejo delovalnim brezposelnim, bi si morali pristojni činitelji bližje ogledati.

* Upokojeno učiteljstvo iz Celja in okolice bo imelo sestanek v soboto 12. t. m. ob 16. pri tovi, Petarju v St. Petru.

* Pohitite s obnovo srečk drž. razredne loterije v podružnici »Jutrac« v Celju, ker bo zbranjež ob v nekaj dneh.

* Kino Union. Danes ob 16.15 in 20.30 vefeljem »V žaru puste« z Rosi Barsonyjev v en tednik, ob 18.30 filmsko predavanje o obrambi pred napad iz zraka.

Vremenska poročila

Dozdevno vreme v juniju po stoletnem koledarju

S. 9. Primož	lepo, sončno
C. 10. Marjeta	lepo, sončno
P. 11. Barnaba	soparno
S. 12. Janez F.	soparno, krajevni dež
N. 13. Anton P.	soparno, ponekod dež
P. 14. Bazilij	soparno, morda dež
T. 15. Vid	soparno, kraj. nevihte
P. krajec ob 20.3	krajevne nevihte
S. 16. Jošt, op.	nevihtno razpoloženje
C. 17. Adolf, šk.	krajevne nevihte
P. 18. Efreim	vlažnotoplo, sončno
S. 19. Julijana	vlažnotoplo, sončno
N. 20. Silvertj	vlažnotoplo, sončno
P. 21. Alojzij	oblačno, ponekod dež
T. 22. Ahacij	deževno
S. 23. Agripina	oblačno in deževno

V močnih ponedeljkovih nalihih s točo je padla na Ljubljano rekordna množina 64.1, nad Mariborom pa 52 mm dežja. V Medardovem jutru je večerj dopoldne tu pa tam posipalo sonce, kmalu za poldnem pa je daleč znova votlo grmelo in do sredi popoldneva je rahlo deževalo. Temperatura se kljub nalivom prejšnjega dne niso spremenile, v krajih izven Slovenije so še smotno narasle. Tako je imela Ljubljana večerj 27.6, Maribor 29, Zagreb 30, Split 32, Sarajevo celo 37 C v senej! Mala depresija z jedrom nad Svico je sprožila dež le po nekaterih krajih Slovenije, vse ostalo območje države in Balkana je bilo pod gospodvom vedrega, po večini jasnega neba.

Poročilo Meteorološkega zavoda na univerzi 8. junija
Ljubljana 7. 765.5, 16.0, 93, SI, megla 10, dež 64.1;

Piccardov balon je zgorel

kakor smo že poročali, je pred dnevi v Bruslju zgorel novi Piccardov balon, s katerim se je hotel učenjak dvigniti k ponovnemu poletu v stratosfero. Ogenj je balon popolnoma uničil

Junaki Arktide

Letalca Vodopjanov in Molokov — Močna volja doseže izredne stvari

Dejanja sovjetskih letalcev ob sedanjih ekspedicijah prof. Šmita na Severni tečaj prekašajo celo njih junaška dejanja ob reševanju posadke »Čeljuskinca«. Posebno dve imeni se bosta tu ohranili bodočnosti, ime letalca Vodopjanova, ki je dve leti pripravljaj s svojimi poletji to ekspedicijo in dal tudi prof. Šmitu pobudo zanj; in drugič ime letalca Molokova, ki spada med tiste pilote, ki se ničesar ne ustrašijo. Njegovo življenje je najboljši dokaz za to, da morejo ljudje s posebno močno voljo doseči izredne stvari.

Kot devetletni deček je delal mali, toda krepki Vasja Molokov v različnih delavnicah male vasi Irininske pri Moskvi. Njegov oče je zgodaj umrl, mati je ostala s

štirimi otroki brez vsake možnosti zasluka. Odpeljala se je z Vasjo v Moskvo in ga oddala ravnatelju neke tobačne tovarne, kjer je začel svojo kariero kot vajenec. Tu je dobival po dva rublja plače na mesec. Pozneje je moral bodoči letalski junak opravljati vsa mogoča težka dela. Ko mu je bilo 15 let, je bil podoben 20-letnemu fantu. Zdrav je bil in močan, in tako se je mogel lotiti poklica, ki je za njegovo tedanje starost sicer izjemen poklic: postal je kovač. Toda iz kovaštva je preselil v ključavničarstvo, ker so ga mehanične zadeve bolj zanimala.

V tem poklicu je pokazal mnogo spretnosti in naravnega okusa, tako da je prišel v tako zvano kočijko četrt Moskve, kjer so izdelovali odlične ekvipaže. Tu je dobival že visoko plačo: 12 rubljev na mesec. To je bilo zanj celo preveč in je vneto podpiral svojo mater in sestro z denarjem.

Ko je nastala vojna, pa je bil Molokov še nepismen in je razumel nekaj samo o svojem ključavničarskem poslu. Na fronti so ga zelo cenili in postal je mehanik letalskega oddelka druge ruske armade. Tu se je prvi seznanil z letalstvom in se sprijateljil z letalskimi motorji, prijateljsko, ki je odločilo o njegovem nadaljnjem življenju. Podnevi in ponoči je sedel pred letalom, snajl motor in proučeval skrivnosti aparata tako dolgo, da se je mogel nekadašnji brezvestni svojih starešin popeti s starim mornariškim letalom v zrak. Polet je uspel tako dobro, da so mu ga odpuščali in poskrbeli za njegovo nadaljnjo izobrazbo. Celotno vrsto let je prebil potem po vojni kot letalec na nekem prometnem letalu, a ob času proslule katastrofe parnika »Čeljuskinca« je bil že drzni pilot, ki je pri 40 stopinjah mraza in v megli rešil iz ledenih plošč v polarnem morju 39 oseb. Več let je deloval v Arktidi in še pred kratkim je opravil tu z vodnim letalom polet 29.000 km.

Mož je v Rusiji tako popularen, da so malo vas, iz katere je kot devetletni deček odšel v svet, imenovali sedaj z njegovim imenom. Njegova pot od vaškega dečka do slavnega letalca je bila posuta z nevarnostmi, toda v znanosti naših dni in tudi drugače je ovekovečil svoje ime.

V taborišču na Severnem tečaju

Po zadnjih vesteh si je ekspedicija prof. Šmita na Severnem tečaju že udobno uredila življenje. Dvanajst rožnatih in belih šotorov je postavila v krogu okrog velikega črnega šotora. Vse taborišče obdaja visoko ledeno obzidje in ga čuva pred mraznimi viharji. Tudi vsak šotor zase je obzidan s ledom.

Člani odprave se počutijo dobro in si lajšajo življenje, kakor morejo in znajo. Ko opravijo svoje dnevno delo, igrajo šah ali pa pišejo svoje dnevnike. Izvrstna brezžična postaja jim omogoča poslušati vesti in programe vsega sveta. Vreme pa imajo še vedno zelo slabo.

Umetni zobje iz stekla

Zdravniki nekega zobozdravniškega zavoda v Manchesteru so izumili umetno zobovje iz stekla. Te zobe izdelujejo iz stisnjenega stekla posebne vrste in jih prevlečejo z neko barvo, tako da so popolnoma podobni praviim zobem. Po njihovih izjavah so novi stekleni zobje dosti bolj trpežni od zob iz porcelana ali podobnih snovi.

Adis Abeba ostane prestolnica

Pred kratkim smo po vesteh v rimskih listih poročali, da namerava italijanska vlada Adis Abebo degradirati kot prestolnico Abesinije. Sedaj poročajo iz Rima, da so takšne vesti brez podlage. Adis Abeba ostane še za nadalje glavno mesto Etiopije.

Najmlajši vnuk italijanskega kralja

Iz Rima poročajo, da je hči italijanskega kralja, princesa Mafalda Hessenska, povila dečka. Mati in otrok sta zdrava. Princeza je druga hči kraljevske dvojice. L. 1925. se je poročila s princem Filipom Hessenskim. V tem zakonu so se rodili doslej z najmlajšim že trije sinovi.

Prezident Poljske v Bukarešti

Državni poglavar Poljske g. Ignacy Mościcki se mudi trenutno na obisku v Rumuniji

Milijarderjeva najsrčnejša želja

Zdravja, mladosti, dobre volje, slave in ljubezni ne moreš kupiti za noben denar — Recepti za bogastvo so abotna stvar

Ko je pred kratkim Rockefellerjev zavod praznoval neki svoj jubilej, se je njegov ustanovitelj odpovedal običajni molitvenosti in je spregovoril med drugim nekaj o samem sebi.

Pogostoma so me vprašali, da-li bogastvo osrečuje, je dejal stari milijarder. Vpraševalci niso pomislili, da prav za prav ne gre za količino bogastva. Ali pa mislite, da dela človeka 20 milijard srečnejšega nego 10 milijard? V človeku samem leži, da-li se počuti srečnega ali ne. Človek z majhnim imetjem lahko doseže najvišjo srečo, če ima slučajno le želje, ki stanejo malo ali pa nič. Toda ljudje menijo, da se da večina želj večine ljudi uresničiti samo z denarjem in z imetjem, kakršno imam jaz in za katero me vsi zavideajo. Jaz pa rečem: Najvišje želje se tako ne dajo uresničiti. In najvišje želje so zdravje, mladost, dobra volja, slava po dejanjih duha in po resnični ljubezni.

Vsega tega ne moreš kupiti za denar.

Naslednik Tuhačevskega

Rdečega maršala Tuhačevskega so moskovski mogotci odzvali. Potem ko so ga aretirali, so na njegovo mesto imenovali generala Jegorova

Baskovski otroci v Londonu

Angleški usmiljeni ljudje so se zavzeli za usodo nesrečnih baskovskih otrok in so jih sprejeli pod svojo streho in oskrbo. Na sliki: Eden izmed transportov teh revežev ob prihodu v angleško prestolnico

S strojem je ponarejal podpise Blagajnik velike banke na krivih potih

V Montrealu v Kanadi je policija slučajno odkrila stroj, ki bi lahko napravil veliko škodo, da ga niso pravočasno zaplenili.

Uradnik neke velike banke je imel v njej dolgo let samo ta opravke, da je preiskoval podpise na čekih, preden je mogel blagajnik izplačati vsote, ki so bile zapisane na njih. To opravilo ga je napravilo sčasma za pravega virtuosa v ponarejanju podpisov.

Dokler je imel stalno in dobro plačano službo, je kazal svojim tovarišem to svojo spretnost samo za zabavo. Vse se je ču-

dilo, kako lahko je ponarejati podpise. Ko je pa to službo zapustil, si je domislil, da bi mogel svojo izvežbanost izrabiti tudi v lasten prid. Neki podpis, ki ga ni bil ponarenil z vso natančnostjo, ga je spravil končno policiji v roke. V njegovem stanovanju so napravili preiskavo in v svoje veliko začudenje so odkrili tu stroj, ki je rabil samo za razmnoževanje ponarejenih podpisov. Razmnoženi podpisi pa so bili pravi tako podobni, da jih skoraj ni bilo mogoče razlikovati od njih. Stroj je bil v ostalem baje zelo preprost. Seveda je policija poskrbel, da ni prišel nikomur več pred oči.

Odvetnik z dvema urama

Nenavadna dogodivščina na pariški ulici

Usodna pomota je napravila nekega pariškega odvetnika za roparja.

V rani jutranji uri se je vračal s svojo ženo z neke zabave. Na cesti pred svojim stanovanjem sta srečala nekega moža, ki je stekel mimo njiju in se zadel pri tem ob odvetnika. Odvetnik je segel z roko takoj v žep svojega telovnika in ker tam ni našel svoje zlate ure, je menil, da ga je možakar sunil samo zato, da mu je pri tem lahko pouzmal uro. Stekel je torej za njim, potegnil samokres in zavpil, da

bo streljal, če mu takoj ne izroči ure. Mož se je v resnici ustavil in mu izročil uro, nakar je nadaljeval pot. Ko je pa odvetnik doma natančneje pogledal, je presenečeno ugotovil, da ima dve uri. V levem žepu telovnika je imel svojo uro, v desnem pa uro, ki ni bila njegova.

Samo slučajno je bil svojo uro vtaknil v levi žep namesto v desnega kakor običajno in ker je tu ni bil našel, je mislil, da mu jo je neznanec ukradel. Zanimivo pa je, da sedaj ne more najti neznanca, kateremu je z orožjem v roki pobral uro. Zdi se, da jo je vendarle pobral kakšnemu žeparju.

Junakinja „Letečega laboratorija“

Letalka Amelia Earhardtova si je po zadnji letalski nezgodi zopet toliko opomogla, da se nahaja na novem poskusu poleta okoli sveta

ANEKDOTA

Dva avstrijska ministra sta se napotila v Nemčijo, da bi se osebnou prepričala, da-li je tam res tako silno navdušenje za Hitlerja. Domenila sta se, da na prvi nemški postaji zakličeta »Heil Hitler« — po odmevu se bo videlo, kako je z navdušenjem. Lepo sta povečevala v jedilnem vozu in nato sta legla spat. Ponoči se je eden izmed njiju zbudil, odprl okno in zakričal na vse grlo »Heil Hitler!« »Kaj pa delaš, da božjo voljo!« ga vpraša drugi prestrašen. »I, saj sva se tako zmenila. Zaklical sem »Heil Hitler« in vidiš, kako navdušeni vsi ponavljajo ta vzklík.« »Ti si mi res pameten, ali ne vidiš, da smo šele v Solnogradu?«

VSAK DAN ENA

»Torej pravite, da trpite na revmatizmu in na krčnih žilah? Koliko pa ste stari?«
»Pet in dvajset let, gospod doktor!«
»Hudiča, povedati vam moram, da vas zapušta tudi spomin!«

(»College Humors«)

Pogumna rešiteljica svoje sestre

Rešila jo je izpod iztirjenega vlaka

Na vožnji od Todmordena proti Birminghamu se je iztiril zadnji voz nekega vlaka. Prekucnil se je in ga je vlak tako vlek za seboj, dokler se ni ustavil. Nesreča je zahtevala eno smrtno žrtev, šest potnikov pa je bilo težko poškodovanih.

11-letna Dorothy Bentleyeva je stala s svojo 5-letno sestrico Marion na hodniku in otroka sta gledala skozi okno, ko se je zgodila nesreča. Bil je čudež, da nista doživila tedaj nobenih težjih poškodb. Ko se je vlak ustavil, sta bili sestri pod razbiti-

nami in prah ter dim ju je dušil. Dorothy je čula svojo sestro, ki je klicala slabotnim glasom na pomoč. Z velikim naporom se je izpod velikega kovčega dokopala do male Marion in skoraj neverjetno je, kako ji je potem skozi razbito okno pomagala na prosto. Mati obeh otrok, ki je bila lažje ranjena, je že menila, da sta izgubljena. Ko sta se Dorothy in Marion nenadno živi in skoraj nepoškodovani pojavili pred njo, se je onesvestila.

mojster, kakor bi ga danes imenovali — Paul Morphy.

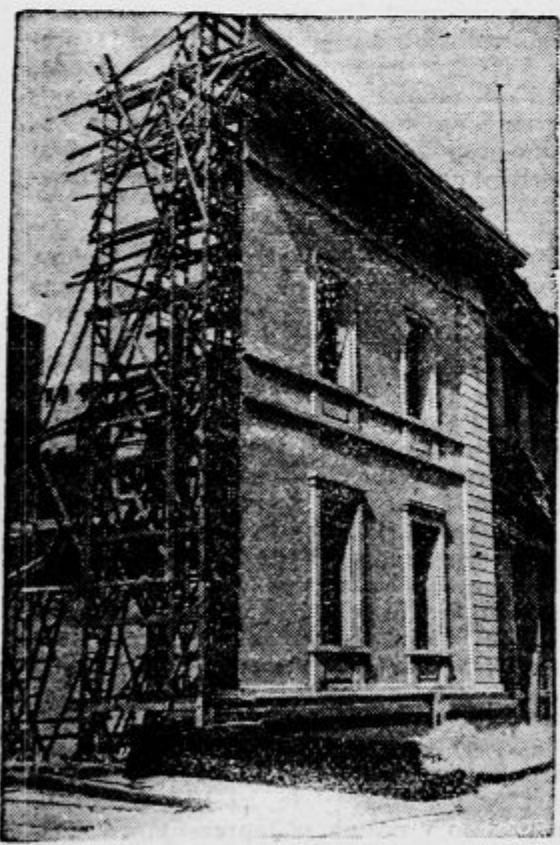
Pripravljaj se je za odvetniški poklic in je to postal v svojem 20. letu. Ker bi pa mogel odvetništvo samostojno vršiti šele od svoje polnoletnosti dalje, to je s 24. letom, si je kraljšal čakanje s šahom. Igral je kmalu tako popolnoma obvladal, da je l. 1857. na nekem turnirju v New Yorku dobil prvo nagrado. V Londonu in Parizu si je pridobil nato mednarodno ime.

Zmaga nad sloviti nemškimi šahovskim mojstrom: tedanjim prvakom šahovske igre, je bila njegovo zadnje veliko dejanje. Od l. 1864. dalje, ko se je vrnil v New York, je igral samo še s svojim prijateljem Mauranom, in sicer vedno tako, da je imel sam kakšno figuro manj. Simultanke in epe partije so ga bile preutrudile. Pojavili so se na njem znaki zasledovalne manije. Umrl je l. 1884. Njegove šahovske partije, ki so izšle v nešteti izdajah, veljajo še danes kot višek kombinacijske igre.

Smrt pod padalom

Pred oči 12 tisoč gledalcev se je odigrala ta dni v norveškem kraju Tönsbergu velika nesreča pri odskakanju s padalom. Znan norveški skakalec s padalom Ole Näs je imel skočiti iz aeroplana v višini 400 m. Odkočil pa je tako nesrečno, da so se mu noge zaplele med vrvi. Zaradi tega se padalo ni moglo odpreti. Näs je priletel kakor kamen na zemljo in se je raztrgal. Gledalci so razločno videli, kako se ubogi Näs skuša v zraku osvoboditi napake. Delal je z rokami in nogami obupne kretnje, da bi se odprla priprava. Ženske, ki so bile na letališču pri tej ponesrečeni produkciji, so od groze ozmedlele.

Palača za Hitlerja

V Berlinu bodo zgradili za državnega kancelarja Hitlerja novo palačo. Na sliki vidimo model za pročje po kopljah

A. POLTZER:

Kaminski napušča

Prigode Patricije Holmove

št. 13

»Kak lokal, kjer plešejo!« je vztrajal nadzornik. »Pač, zdaj mi priha na misel, sir!« je vzdihnil natak. »To je majhen lokalček blizu Piccadillyja in Doverske ceste.«

»Da, ta bo pravi! Dajte mi račun, natak!«

Čez četrt ure je stopil nadzornik v drugi »Princes«, ki je bil sicer manj svetli in eleganten, zato sta ga pa tu res čakali gospodični, kar je Whinstone takoj ob vstopu opazil.

Čakala ga je prav za prav samo Violet, česar Whinstone kakopak ni vedel. Nadzornikov nenadni prihod je spravi Patricijo v silno zadrego. Vdala se je bila Violetinemu prigovarjanju in jo spremila v lokal; nikakor pa ni slutila, da je bila Violet domljena za Whinstone.

Zdaj je stal pred mizo, in Patricija je presenečena poslušala njegovo opravičevanje zaradi poznega prihoda.

»Moj Bog, mislili ste, da sva v takem navadnem lokalu, kakor je restoran »Princes!« je vzdihnila Violet in zavijala nos. »Veste, kdo zahaja v tisti »Princes?« Obogateli mokerji in drugi parveniti!

Kulturni pregled

S poti po Italiji

Čita univerzitarja. Obisk rimske univerze nam je nudil priliko bežnega in površnega, vendar pa informativno dovolj za temeljit vloga v delo sedanjega režima na področju visokošolskega študija in v organizaciji znanstvenega življenja. Kakor v Parizu ali v Madridu, se je univerza poiskala tudi v Rimu poseben prostor, na katerem je dala vlada zgraditi večje število novih stavb in je tako ulemila rimsko vseučiliščno mesto (la Città universitaria).

Pred vhodom v osrednjo palačo, ki se v nji nahaja avla magna, nas je sprejel rektor eksel. Francisci, bivši pravosodni minister; ta gospod nam je bil ves čas našega bivanja na tleh vseučilišnega mesta ljubezni vodnik. Omenjam to ne le za karakteristično pozornost, ki je v podobnih oblikah spremljala jugoslovanske novinarje na vsaj poti po Italiji, marveč tudi zaradi nečesa drugega, kar se pisu zdi značilno: Namesto vzvišene in stroge magnificence, ki bi se na naših univerzah težko ponizala za vodnika žurnalistov, se je pojavil mož v fašistični uniformi, kakršni so nas obdajali povsod in ki se vsaj v pisčevih očeh ni nič kaj razločeval od drugih, na pr. od naših takisto uniformiranih rimskih tovarišev. Zato smo le težko verjeli, da je naš vodnik sam rektor in bivši minister. Po dvoranah in knjižnicah je sploh videli malo tistih učenjaskih figur, ki ustrezajo tipu bradatega in značilnega nemškega profesorja; tudi tu dobivajo vtis nekega mladostnega vzgona — včasih svim lasem navkljub. In tudi v tem primeru čutiš, da je dežela, ki sicer mnogo daje na družabno hierarhijo in naslove, uvedla v medsebojne odnose demokracije duha, in olajšuje breme hierarhične razločenosti in avtoritarne discipline.

Obiskali smo krasno avlo magno s Sironijevim izrazito modernističnim freskami in se povzpeli v novo univerzitetno knjižnico. Le-ta šteje nad 350.000 zvezkov, je opremljena z najmodernejšimi tehničnimi pripomočki in ima več posebno zanimivih specialnih oddelkov; kaj bi dal zato, da bi se bil mogel ustavit na pr. tam, kjer je zbrana vsa literatura o Danteju! Razporeditev knjižnice pričuje o smotrnosti in praktičnosti; nekoč so rekli, da to niso osebine romanskega človeka. Vsi zavodi, ki smo jih videli na hitro roko, so arhitektonsko monumentalni in na znotraj dobro urejeni; hotel bi še poudariti snago. Dekorativno učinkujejo tudi tu krasni bas-reliefi in okusno izdelani napisi z vzpodbudnimi gesli.

Ob koncu smo obiskali tudi vseučilišne družabne lokale. Rimska Alma mater ima ne za študente, marveč še posebej za docente vseučilišno restavracijo z vsemi, po stavimo, klubi in približaj; tako je preskrbljeno tudi za njihov »dopalavoro«. Če uvažimo, da je na tej univerzi okrog 600 docentov, 200 ordinarijev in približno toliko asistentov, se nam to ne bo zdelo odveč, marveč prav praktičen in dober pripomoček k vzdrževanju tovarštva — tega izrazito demokratskega občutja, ki ga fašizem, kakor je pisec že poudaril, združuje s hierarhičnimi tradicijami. V tem, je videti, ka-

Knjige

Slovenske šolske matice

»Slovenska šolska matica« je kulturno društvo, ki bolj na tihem že več kot 35 let vrši pri nas pedagoško misijo, ko leto za leto svojim članom, večinoma učiteljem in učiteljicam poklanja po troje knjig. Res je sedaj nekam »modat ali kaj, da človeka ob besedi »pedagogika« in njenih izpeljank obide groza in znoja, češ — šolska puščoba in šolska pedanterija! Pa vendar ne tako hudo. Saj je pedagoška prizadevanje v resnici povsem neločljiv del celotnega kulturnega življenja v vsakem narodu: prizadevanje, ki hoče mlademu človeku pomagati, da bi našel samega sebe ali drugega rešeno, da bi postal prej ali slej človek, ki bo zadovoljen s samim seboj ter hkrati in v prid drugim.

Lešojni knjižni dar, ki ga, po krivdi »razmer« s precejšnjo zamudo, prejmejo naročniki iz rok ŠSM za borih 30 Din (dijaki celo za 20 Din), obsega kar 35 tiskovnih pol, to je 560 strani zelo aktualnega berila. Glede na kulturni pomen društva in na per mora velike stroške v tiskarni skokaj izključiti poravnati iz naročnine, bi ŠSM pač zaslužila, da se število njenih »vernih« dvigne do skrajne dosegljivosti.

1. Pedagoški zbornik, ki ga je uredil prof. Ozvald, skuša nekako držati ogledalo »življenjski obliki«, v kateri se odigrava sedaj pri nas in drugod vzgoja pa šolski uk.

2. Osnove strnjenejšega šolskega dela v teoriji in praksi (290 str.) so veliko, tudi bralca nevedčaka vestranski informirajoče delo, ki je pač moralo zahtevati ogromnega truda, katerega je vzel naše mariborski pedagogski praktik in teoretik Ernest Vrane. Dajši predgovor je knjigi napisal prof. Ozvald.

3. Začetni fitralni in pisalni pouk, ki ga je spisal prof. Fr. Fink, prinaša nazoren pregled zadnjih »metode«.

Tukaj pa najdete člane najboljše družbe. Oni mladi gentlemen s zeleno-rozno ovrtnico je na primer — vsaj zdi se mi — ne, prav gotovo da je sin vojvode Harringtonskega in bo nekoga dne sam nosil vojvodski naslov — sicer je pa sijajen plesalec.

Prav tedaj je dedič vojvode Harringtonskega vstal in krenil proti mizi naše družice. To je, poudarja, da se omahuje, ali naj se odloči za to mizo ali za sosednjo, kjer je sedela od sile vitka dama z ognjenorodnimi ustnicami in se podjeto smehljala z velikimi, rumenimi konjskimi zobmi.

Toda v Violetinem pogledu je morala biti čarobna moč, kajti mladi mož je v zadnjem trenutku zavil na desno in obstal pred Violeto.

V pristnem »cockneyu«, klasični pristanski angleščini, je mladi vojvoda poprosil mlo zardelo Violeto za ples. Še minuto, in dvojica se je sukala parketu. Mladi kavalir je bil res izvrsten plesalec, in njegove nogavice so bile diskretne barve kakor ovrtnica.

»Miss Holm, ali ste hudi name?« je tiho vprašal Whinstone.

Patricija mu po prvem kratkem pozdravu še ni bila privoščila besede. Tudi sedaj je bil njen obraz odsojen, da, skoraj sovražno, ko je vprašala:

»Zakaj naj bom huda na vas?«

Trdno se je bil namenil, da razčisti položaj. Zvesti, da ga ima Patricija za objestnega, ki se je poigral z njenim čuvstvom, ni mogel več prenašati.

»Patricija!« je zapretil, ne zavečaje se, da jo imenuje s krstnim imenom. »gotovo ste že od prvega trenutka opazili, da čutim do vas... globoko simpatijo... Ne morete si misliti, kako srečen sem bil, ko se mi je zadelo, da tudi vi ne gledate name... kakor na kogar si bodi...« Whinstone je obmolnil; zama je iskal na Patricijinem obrazu sledov katerega človeka svojih besed. Mahoma so se mu zadelo tako vroče in napete... Nikoli ni znal izražati svojih čuvstev z besedami.

»Dolgočasim vas... Prosim, ne zamerite,« je rekel nekoliko trpko.

Hlastno, čuteč, da se ji hoče občutljiva natura za zmerom zapreti, je odvrnil:

»Ne dolgočastite me, in niti govora ni o kaki zameri! Narobe, to da priznavate svojo zmožnost, se mi zdi samo pošteno.«

»Svojo zmožnost?« je osupel zaklical.

Njene črte so oživele; rahla rdečica ji je pokrila obraz, toda njen glas je bil miren, ko je rekla:

»Kako naj drugače imenujemo to, če človek spozna, da je bilo njegovo hipno čuvstvo do drugega človeka zgolj sočutje...?«

»Patricija!« Njegov glas je razločno izdajal vse, česar ni mogel izraziti z besedami. Patricija je povedala več, nego bi bile kdaj mogle povedati dramatične publiche in slovesne prisage. Vendar ni pokazala, da si je zdaj jasno v svesti njegovih čuvstev.

»Ali se niste sami tako izrazili? Res je, da ste rekli: simpatijo! Toda, ako me moje pičlo znanje

stare grške me vara, pomeni »simpatija« občestvo: sočutje.

Poredni prizvok v njenih besedah mi ni ostal skrit. Razen tega se je že smehljala.

»Vidim da sem vas podcenjeval, Patricija! Sem pač samo možki in nagnjen k prevzetnosti; toda obljubim vam, da bom imel v bodoče vašo humanistično izobrazbo pred očmi,« je šaljivo-resno zadržal. In ko se je Patricija zasmejala, je dodal: »Čeprav se impozitiram nevarnosti, da me boste imeli za preoblečenega šolmoštra, vas moram vendar poučiti o pravilnem pomenu besede, ki sem jo rekel. Simpatija pomeni v današnjem smislu: čuvstvo: vanje s kom, naravno nagnjenje, sorodstvo duš — na splošno; v najširšem osebnem primeru pa...« Vendar ni izrekel besede, ki mu je bila na ustnicah. »Zame pomeni več, mnogo več!« je tiho, resno dejal.

Oči so ji zasijale, toda njen glas je bil nekoliko hudomušen, ko je odgovorila:

»Hvala za pouk, gospod profesor. Predlagam, da preideva od etimologije k praktični horeografiji...« Vstala je. Krenila sta proti mali plesni ploščadi. Položil ji je roko okrog pasu, ji pogledal naravnost v obraz in se ustrašil.

»Za Boga, Patricija, kaj vam je?« je tiho vzdihnil.

Bila je bleda, vendar se je bila menda že premagala, ko je zašepetala:

»Obrnite se, prosim, neopazno proti izhodu!«

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Sreda, 9. junija: Cyrano de Bergerac. Premierski abonma. Četrtek, 10. junija: Zaprtlo.

Premierski abonma ima v sredo 9. t. m. predstavo Rostandovega »Cyrana de Bergeraca« z g. Levarjem v naslovni vlogi in go. Miro Damilovo kot Roksano. Ta igra spada med vrhunce francoske klasične literature, ter je edinstvena po zamisli in pestrnosti mehanizma, ki razkrivajo na najbolj učinkovit način osebo predznega in viteškega Gaskonca Cyrana, pesnika in prelepega, ki ga je obdarila narava s ostrim razumom, brušenim dovipom, z vsemi vrlinami duha, a z nakaznim nosom, zaradi katerega ostane čustveno osamljen. Zanosni slog Rostandove pesniške govornice je našel v prevajalcu O. Zupančiču enakovrednega tolmača francoskega esprita in dovršeno izraženo misel.

Drama pripravlja kot zadnjo premiero v letošni sezoni prav posebno učinkovito burko z naslovom »Tisočak v telovniku«, ki sta jo spisala naša publika že znana pisca Maks Reali in Maks Ferner čigar igrano »Trijne vaški svetnik« je igrala drama z izrednim uspehom. Delo bo pripravil režiser Bratko Kreft, ki se je vrnil z trimesečnega studijskega dopusta v Pragi. V glavnih vlogah sta zaposlena naša komika gg. Cesar in Daneš, nadalje sodelujejo še: gdna. Bolterjeva v glavni ženski vlogi, ga. Rakarjeva, Stupica kot partner Bolterjeve, ter gg. Bratina in Pianecy.

OPERA

Zaradi gostovanja v Trstu in na Reki od 9. do večerj 12. t. m. ostane opera zaprt. Priprave, ki se vrše za gostovanje opere kažejo, da bo podalo naše gledališče z vso skrbnostjo pripravljene predstave, ki bodo na najdoslejnejši način reprezentirale kulturni nivo naše pevске umetnosti. Organizacija gostovanja je prvovrstna, merodajni faktorji se popolnoma zavedajo velikega dogodka v napredku naše opere, ko gre goštat pred muzikalno tako razvijeno in kritično publiko. Ves ansambl si je v avest tega dejstva, ter je pripravil zastaviti vse moči, da se kar najugodnejše in najdoslejnejše uveljavi.

P. n. abonente prosimo, da poravnajo zadnji obrok 10. gledališkega abonmaja do 16. t. m.

Radio

Sreda, 9. junija

Ljubljana 12: Havajske kitare (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13:15: Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče po željah). — 14: Vreme, borza. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura. — 19:50: Šah. — 20: Plošče. — 20:10: Ribe in njih čutila (g. Alojzij Sulgaj). — 20:30: Pevski zbor »Ljubljanske« Zvonč. — 21:30: Arie in pesmi poje g. Robert Primožič. — 22: Napoved časa, poročila. — 22:15: Prenos s veljejsma.

Četrtek, 10. junija

Ljubljana 12: Plesi od starih do današnjih dni (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13:15: Radio orkester. — 14: Vreme, borza. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura. — 19:50: Zbaven kotiček. — 20: Smelana: Scherzo iz triumfalne simfonije (plošče). — 20:10: Slovenska za Slovence (dr. R. Kolarič). — 20:30: Orgeški koncert (g. Jurij Arbaški). — 21:15: Pisan spored (Radio orkester). — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22:15: Prenos s veljejsma.

Beograd 18: Plošče. — 18:15: Pesmi. — 18:45: Lahka glasba. — 19:50: Orkestralni koncert. — 20:40: Humor. — 22: Lahka in plesna muzika. — Zagreb 17:15: Koncert orkestra. — 20: Plošče. — 20:30: Orkester in solisti. — 22:20: Lahka in plesna muzika. — Praga 19:25: Orkestralni koncert. — 20:10: 7 vočna igra. — 20:55: Lahka glasba. — 22:25: Plošče. — Varšava 20: Simfonični koncert. — 22: Glasbeni kalendar. — Dunaj 12: Koncert orkestra. — 16:05: Stari in moderni šlagerji. — 17:25: Koncertna ura. — 19:25: Prenos Wagnerjeve opere »Rensko zlatoc. — 22:30: Koncert komornega orkestra. — 23: Nadaljevanje koncerta. — Berlin 18: Koncert godbe na pihala. — 19:20: Večer Mozartove glasbe. — 20:10: Plesni večer. — 22:30: Prenos iz Stuttgarta. — München 19: Prenos opere »Mikado«. — 21:10: Koncert solistov. — 22:30: Nemški verz. — 23:30: Melodije za lahko noč. — Stutgart 19: Lahka glasba za delopust. — 20:10: Nemške pesmi in plesi. — 22:30: Lahka godba orkestra. — 24: Nočni koncert operne glasbe.

Razširjajte „Jutro“!

ga ima naš slavnj rojak za razvoj novejših slavističnih študij.

Se k vprašanju slovenskega štettja in pravopisa: Prejeli smo: Člankar v »Jutru« dne 1. t. m. pravilno ugotavlja, da se s »stari« načinom štettja oddaljujemo drugim Slovanom in približujemo Nemcem. Toda najlepše je, da se že Nemci samj otepaio starega štettja, kar posnemamo iz priloge berlinske revije »Die Auesee« za maj 1937. kjer čitamo: »Pri reformi pravopisa ne pozabite za božjo voljo tudi števnikov. Ne »dreihundertsiebzig«, marveč »siebzigdreie«, ne »hundertachtundvierzig«, marveč »hundertvierzig« i. t. d. ... to je krajše, preprostejše in naravnijeje. ... Potemtakem nas utegnejo pustiti na cedilu še naši vzorniki Nemci! — Glede novega pravopisa, ki je bil končnoveljavno službeno odobren in uveden, menim, da premalo upošteva naše obrobne pokrajine. Kar pa nas posebej boli, je to, da so uradno priznane kot pristno slovenske tudi popačenke, ki smo jih iz knjige, iz časopisa, iz šole in iz uradov že zdavnaj preganili, zato da se sedaj slovensko in uradno v posmeh vsem, ki so se trudili za čiščenje naše slovensčine, vračajo v naš književni jezik. Tako n. pr. špaga, špica, šlatat, šefija, šlahta, itd. Kdor ima kaj čuta za naš jezik, bo vzlic službeni odobritvi pravopisa v izdaji Znanstvenega društva še nadalje tem spakam zapiral pot v naš pisni jezik.

E-t. Zvonimir Rogoz, doslej član praškega Narodnega dvorla bo gostoval v Zagrebu v Dostojevskoga »Idiotu«. »Lidov« Noviny poročajo, da bo najbrž angažiran v Zagrebu kot režiser ali celo kot naslednji ravnatelj grame Tita Strozija; slednje je malo verjetno, saj je bil med tem na Strozijevo mesto imenovan Duhovnik Dušjin.

Slovenski institut v Pragi je imel minule dni redni občni zbor, na katerem je bil izvoljen za predsednika doseđani zaslužni predsednik, prof. dr. M. Murko. Izmed novih dopisnih članov kulturnega oddelka omenjamo znanega zagrebskega publicista dr. J. Ivana Ešha. Na običnem zboru te slovenske akademije je bila med drugim sprejeta resolucija, naj bi češkoslovaški tisk posvečal večjo pozornost slovenskim narodom in državam in da naj bi glavni listi imeli v svojem uredniškem zboru vsaj enega urednika za slovenske zadeve.

»Ero z onega svetac« z go. Mezelova kot gostjo. Nedeljska predstava Golovčevega »Erac« s pomnoženim ansamblom in gošijo v vlogi Dule je bila prav za prav generalna za gostovanja v Trstu in na Reki. Da bi ublažil neorazmerje v jakosti med posameznimi instrumentalnimi skupinami, je ravnatelj g. Polič pomagal v prvi vrsti godala, kar je bilo vsekarov in prid orkestralnemu zvoku, manj pa pevčesolismom. Orkester je zvenel vseokoli sočno, zaokrožno in solidno. Upajmo, da so akustične razmere na odrih, ki se jih dotakne turneja, idealnejše od našega. Kajti opazilo se je, da orkester posebno na lirčnih mestih peve, da močno krije, kar je neumestno glede na njegovo vlogo in obdelavo, ki se giblje do poslednjega dejanja večinoma v figuriranih ali ritmičnih ostinatih, ležljivih basih ali dovolj pri vrhkih. »Ti si mi na Jurjev dan...« in slično. Pevo so svoje vloge od prejšnjih nastopov sem se izrazile izobilnovali. Ga. Kogejeva in g. Francel sta se v razumljivosti besedila primerno izboljšala, g. Betetto je bil še tehnejši kot sicer v gestah in mimiki, takisto g. Janko, ki se mu vloga mlinarja Sime prava posebno prilaga. Ga. Mezelova je dokazala, da vloga Dule pevsko in igralsko pravilno pojmuje in odlično obvladuje. Bila je glasovno vzorna ter je povsod pogodila značaj mnogoličnega narodne melodike svoje parije. Zbor je bil uglajen, pač pa so možki glasovi po blaglasnosti prednjačili. Predstava je pod ravnateljstvo sigurno taktirko zapustila domne odlične vigranosti in izdelanosti, godni vtis so slopnjevali izbrani in skladni kostumi, ki izreza iz naše narodne kulture. Upravi menda ni uspelo, da bi nudila podobno predstavo »Prodane neveste«, ki bi bila prav gotovo s strani občinstva deležna enake pozornosti in odobravanja.

P. 8. Adamčev koncert v Celju. Celjsko pevsko društvo je priredilo prejšnji večer v veliki dvorani Narodnega doma v počastitev spomina skladatelja Emila Adamčevega koncert Adamčevih skladb. Koncert je bil delno zaradi pome sezone, delno zaradi brezbržnosti občinstva le errednje objekan, za služil pa je po svojem smislu in kvaliteti razprodano dvorano. Spominjski govor zadržanega skladatelja g. Zorka Prelovca, ki je z markantnimi potezami očrtal lik in delo velikega skladatelja Emila Adamčeve, je prečital predsednik CPD g. prof. Fink. Mešani zbor CPD, ki je prečen, discipliniran in proboren, je pod vodstvom pevovodje g. Peveč Segule zapel dve pesmi; zlasti je ugajalo stilo posrečeno izvajanje koralne skladbe »Kedar pride poslednji čas«. Dve pesmi je zapel tudi ženski zbor, ki sicer še ni dočela uglajen, a zveni polno in sočno; krepko se je zbor uveljavil z lepo »Ave Marijo«. Mladi baritonist g. Andro Strukelj je zapel ob spremljevanju koncertne pianistke gg. Mirce Saneinove lirčno naslojono samospevo »Na lipici zeleni«. »Pri studencu« in »Planinec«. Gosp. Strukelj ima zelo prijeten in zlasti v srednji legi barvit bariton, poje s solidno tehniko in dobro vokalizacijo. Njegov glas se ni razvil v vseh registrih, ima pa vse pogoje za velik razvoj. Gosp. Strukelj in ga. Saneinova

Zapiski

Zbrane razprave prof. dr. M. Murka. Kakor je zabeležila nedeljska »Prager Presse« je Slovenski institut pravkar izdal 619 strani obsegaajočo knjigo prof. dr. M. Murka »Razprave z oboru slovenske filologije«. Knjigo je uredil prof. dr. Jiri Horák. Imela bi iziti že za sedemdesetletnico, toda razne ovire so jo zadržale preko avtorjeve 75. letnice. Zajeti zvezek, ki mu bo kmalu sledil drugi, obsega 24 razprav in člankov našega uglednega rojaka, med njimi monografije o dr. V. Oblaku, o V. Jagiču, o Pastreku in drugih slavistih. Nekatere so prevedene iz slovenskega ali nemškega izvira. Tako bo po zaslugi prof. dr. J. Horaka in Slovenskega instituta zbrano tudi ono delo dr. M. Murka, ki je bilo doslej raztreseno po raznih zbornikih in revijah, s čemer bo znatno olajšan pregled celotnega dela in ocenitev velikega pomena, ki

MALI OGLASI

Služba dobi

Boseda 1 Dn. davak 8 Dn.
za šifro ali danje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Mlajše kuharico
smočno samostojno kubo,
kita za stalno mesto go-
stila Stari Marj. Kranj.
14106-1

Siviljo
samostojno in redljivo —
sposoben in skrbno pri-
vratno hišo. Plača dobra,
nastop 15. t. m. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
14106-1

Brivskega
pomočnika
dobrega, sprejemnega takoj.
Josip Lenič, Smarje pri
Ljubljani.
14107-1

Pošteno postrženo
sprejemno od 10. do 3. Be-
kovec, prva hiša desno od
gostilne »Pri Kmetu«, Šiška.
14108-1

Postrežnica
za vsa dan. ki vasi možko
koto in zna kuhati, naj
vpraša: Hanaška cesta 9/1.
14108-4

Brivskega
pomočnika
starejšega, res dobrega de-
lavca, sprejemnega takoj. Ivo
Jereb, frizor, Kranj, Gore-
nja Sava.
14104-1

Avtomatski buffet
v Mariboru
Mrežno kuharico, ki je
prejela vse potrebne iz-
pise, sprejemna takoj. Ivo
Jereb, frizor, Kranj, Gore-
nja Sava.
14104-1

Pomožne natakarike
dobre servise, sprejemne za
ob nedeljah in praznikih
hotel Bellevue. Zgledati se
je po 8. uri zvečer v re-
stavrski hoteli Unlon.
14173-1

Skladščik (ca)
stalno službo, dobi
stalno službo. Prednosti
imajo s kavarjo. Istotam se
sprejme agilen potnik za
Ljubljano in okolice. Po-
nude po »Takojšnji nas-
topi« na ogl. odd. Jutra.
14105-1

Poverjenike
ta vse kraje potrebujemo.
Resne potene in dva volje-
ne osebe naj pošljejo po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Fiksam in provizija«.
14174-1

Vzgojiteljice
pridno, poslušne in veselo
dekle do 30 let starosti, s
znanjem nemščine, štem 6
s otrokoma. Pogoji pomoč
v gospodinjstvu. Pisane
ponude na ogl. odd. Jutra
pod »Vzgojiteljice«.
14144-1

Slikarske
pomočnike
takoj sprejme Schatter Gu-
staf.
AA-1

Službe išče
Vseka boseda 50 par. do-
vak 8 Dn. za šifro ali dan-
je naslova 5 Dn. Naj-
manjši znesek 17 Dn.

Natakarica
želi službo v Ljubljani ali
v bližini. Marija Kotnik,
Hanaška cesta št. 64.
14105-3

Pošten fant
s malo maturo, smoten, iz-
pisarstvo, zapeljivo. Ne-
kaj časa delam samo za
hrano. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Delavci«.
14142-2

Uradnica
vseka vseh pisarniških del,
smočno slovensko, nemško
italijansko ter hrvaško ko-
respondenco, izte primerne
službe. Vroč evant. 5.000
Din kavarje. Cenj. ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod si-
fro »Samostojna uradnica«.
14173-2

G. Th. Rothman:

VRTISMRČEK
in ŠILONOSKA

Nove pustolovščine

17

»Se nekajkrat sem udaril s prednjimi
nogami,« nadaljuje Sirojed, »pa sem
ravno sredi luknje pomolil glavo iz
vode. Precej daleč sem bil prišel! Spla-
zal sem na led in tekla dalje. In kot
edini, ki sem dosegel cilj, dobim zdaj
prvo darilo! Precej moram ponj — do
svidenja!«

Sodar

Isurjen v svoji obiti, sam-
ski, izte spoznavna. Na-
slov v vseh poslovalnicah
Jutra.
14109-2

Boljšje dekle
veljeno gospodinjstvo, tak
kakršnokoli stalno mesto.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Hvala«.
14109-2

Pouk
boseda 1 Dn. davak 8 Dn.
za šifro ali danje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Nemščino
nemško korespondenco, iz-
te naučiti. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod šifro
»Perfektno«.
14109-4

Spremljevalko
s znanjem nemščine, štem
za popoldanske izprehode.
Ponudbe s naved. bonorja-
na na ogl. odd. Jutra pod
»Konverzacija«.
14109-4

Naslove
od
malih
oglasov
pošiljamo

samo onim, ki pošljejo
znamke za 3 din.

Staro obleko
in druge stare predmete ku-
puje po najvišjih cenah
»Ugodnost«, Kranj.
14107-7

Posnemalnik
(Abrahamson) ca. 30-
40 l. dobro ohranjen. Ku-
pim. Mimi Hutter, Kočevje
211.
14108-7

Kapital
boseda 1 Dn. davak 8 Dn.
za šifro ali danje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Hranilne vloge
vseh denarnih zavodov
terjate in vrednostne pa-
pirje
v vseh
najkvalitetnejše po najvišji
ceni
takoj v gotovini
A. Planinšek
Ljubljana, Bethovnova ul.
14. Telefon 35-10
39-16

Bančno kom. zavod
Maribor
Aleksandrova ul. 40.
Vam izvirno
prodajo ali nakup
hranilnih knjižic
vseh denarnih zavodov
najboljše in najvišje.
Samo pišite na naš naslov
in mi vam podijemo got-
vino po pošti naprej. Za
odgovor priložite Din 3.—
smak.
14108-16

Hranilne knjižice
Kupite ali prodajte
potom moje oblast-
veno dovoljenje pi-
sane najboljše
RUDOLF ZORE,
Ljubljana, Gledališka 12.
Telefon 38-10.
14109-16

V tekstilno
ali večjo trgovsko podjetje
sekolop in družbo. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod šifro
»Rentabilno«.
14105-16

Knjižice
Posojilnice Ribnica Dolen-
sko (Rajfajzen) kupim pro-
st kakojniti gotovini. Ru-
dolf Zore, Ljubljana, Gle-
dališka 12.
14148-16

Knjižice
Mestne hranilnice ljubljans-
ke, tudi odpiše imam ved-
no napredaj po ugodni ceni
Rudolf Zore, Ljubljana, Gle-
dališka 12.
14147-16

Obrt
boseda 1 Dn. davak 8 Dn.
za šifro ali danje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Gumbi - plise
ental. ašur, predtisk. mono-
gram. hitro izvrši Matek
& Mikol. Ljubljana, poleg
hotela Šurkaj.
85-30

V najem

Gostilna
s vsem inventarjem, lepim
gostilniškim vrhom, vrtom
za zelenjavo, garžo, hlevi,
šupo in lok-lom, sposo-
bna za vsako obito, naseproti
kolodvoru v Brezici ob
glavni cesti, se takoj odda
v najem ali na račun. Na-
tlačne informacije v go-
stilni Korent t. kolodvor,
Brezica.
14109-17

INERIRAJ

V „JUTRU“

Razni stroji

a) i kombinirani miserati
stroj s trdnostjo 500 W.
velikim in frenom strojem
ter cirkularno, spojen s
elektromotorjem. v naj-
boljšem stanju.
b) i tlačna žaga, 800 mm
premera, skora nova;
c) i stiskalnice s vijakom,
100 mm premera, velikost
plošče 100 X 66 cm. mo-
dne konstrukcije, s polsi-
stnim pogonom;
d) i okharizir za visoki
pritisk, primeren za od-
vajanje žagunih ali sil-
nih odpadkov. direktne
spojne s elektromotorjem,
skora nov.
Na ogled pri Brear & Co.
Ljubljana. Kolodvorska 36.
235-39

Kupim
boseda 1 Dn. davak 8 Dn.
za šifro ali danje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Registrirno blagajno
in pet za ekspres kavo,
kupi hotel Kajfer, Ljub-
ljana.
14173-7

Posest
boseda 1 Dn. davak 8 Dn.
za šifro ali danje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Mlin in žago
na motoru in vodni pogon
s tromi par mlinskih kam-
nov, žago in motor za 30
HP. prodam za zelo pro-
metno kraj ob bencinski-
ski cesti. Cena in drugi
pogoji se svedo v ogl. odd.
Jutra v Ljubljani.
13093-30

Veliko zemljišče,
travnike parcele
Interesantje naj ne za-
mude, s najboljšo mro-
vo se prodaja skupno ce-
losto ali posamezno, go-
lo pocien in ima veliko
bodočnost. Je najbolje
naložen denar. Zemlji-
šče leži na najlepšem
kraj, skoro ob glavni
cesti in spada pod Lju-
bljano. Sprejemna tudi
knjižice. Vprašati: cesta
29. oktobra 9-11. vrata
št. 16.
13689-20

Ugodna prilika!
Lepo posvetilo, srednje
veliko, ob banovinski
cesti med postajo Sto-
re. Sv. Jurij pri Ce-
lju, pripravna za kate-
rokol obito ali trgovino.
brez konkurence pro-
dam. Naslov: Trbove,
Vrtno. Sv. Jurij ob
juž. žel.
14066-20

V Sevnici
poleg industrije ob cesti tik
železnice je naoprdj stav-
bena parcela 7.000 kv. m.
Tudi na prodaj ob ban. ce-
sti gozd mešanega nasada
(bukov za sekanje) površi-
še 25.200 kv. m. in dve hiši
v trgu Sevnice proti goti-
vini po povoljni ceni. Vpra-
šati na ogl. odd. Jutra pod
»Ugodna prilika«.
14137-30

Kdor kupuje
ali prodaja
posvetilo, hišo, vilo, naj se
poslužiti realitete pisarne
»TRIGLAV«, Aleksandrova
c. 13, Maribor, Posredoval-
nica rampalga s vsakovrst-
nimi posvetili, hišami, vila-
mi in dr.
14109-30

Hiša
enonastropna, enostano-
vanska, lesena, s 1.500 kv.
metrov vrta. 35 minut od
glavne pošte, pripravna za
upokojenca, napredaj. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Nova hiša«.
14101-30

Veliko novo vilo
s 5 udobnimi stanovanji in
zelo velikim vrtom, prodam
brez posredovalca. Za in-
formacije pisati na ogl.
odd. Jutra pod šifro »Do-
noma in krasna«.
14109-30

Stanovanje
boseda 1 Dn. davak 8 Dn.
za šifro ali danje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Stanovanje
s sob in kuhinjo, oddam
dvema osebam za Din 500
1. julija. Tyrševa c. 60.
14140-31

Stanovanje
boseda 1 Dn. davak 8 Dn.
za šifro ali danje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Stanovanje
boseda 1 Dn. davak 8 Dn.
za šifro ali danje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Lokali

Boseda 1 Dn. davak 8 Dn.
za šifro ali danje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Trgovine, industrije
hotele, buffete
gostilne, kavarne, vinarne,
staklarne, posrestve, hiše,
vile, letovališča, prodajane
in posredujemo ukup: Po-
slovnica Pavlečkovič, Za-
greb, Hila 144.
14131-10

Drogerijo in
parfumerijo
izvirno dobo. obstoječo 60
let v najprometnejšem so-
drušju glavnega mesta bano-
vine, neposredno poleg gi-
trine s odlično opremlje-
no portalo izlobo, prodaj-
no celotno zalogo droge-
rijskega in parfumerijskega
blaga s stalno koncesijo,
opremo in oprevo za 55.000
Din. Poslovnica Pavlečkovič,
Zagreb, Hila 144.
14108-10

Posest
boseda 1 Dn. davak 8 Dn.
za šifro ali danje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Mlin in žago
na motoru in vodni pogon
s tromi par mlinskih kam-
nov, žago in motor za 30
HP. prodam za zelo pro-
metno kraj ob bencinski-
ski cesti. Cena in drugi
pogoji se svedo v ogl. odd.
Jutra v Ljubljani.
13093-30

Veliko zemljišče,
travnike parcele
Interesantje naj ne za-
mude, s najboljšo mro-
vo se prodaja skupno ce-
losto ali posamezno, go-
lo pocien in ima veliko
bodočnost. Je najbolje
naložen denar. Zemlji-
šče leži na najlepšem
kraj, skoro ob glavni
cesti in spada pod Lju-
bljano. Sprejemna tudi
knjižice. Vprašati: cesta
29. oktobra 9-11. vrata
št. 16.
13689-20

Ugodna prilika!
Lepo posvetilo, srednje
veliko, ob banovinski
cesti med postajo Sto-
re. Sv. Jurij pri Ce-
lju, pripravna za kate-
rokol obito ali trgovino.
brez konkurence pro-
dam. Naslov: Trbove,
Vrtno. Sv. Jurij ob
juž. žel.
14066-20

V Sevnici
poleg industrije ob cesti tik
železnice je naoprdj stav-
bena parcela 7.000 kv. m.
Tudi na prodaj ob ban. ce-
sti gozd mešanega nasada
(bukov za sekanje) površi-
še 25.200 kv. m. in dve hiši
v trgu Sevnice proti goti-
vini po povoljni ceni. Vpra-
šati na ogl. odd. Jutra pod
»Ugodna prilika«.
14137-30

Kdor kupuje
ali prodaja
posvetilo, hišo, vilo, naj se
poslužiti realitete pisarne
»TRIGLAV«, Aleksandrova
c. 13, Maribor, Posredoval-
nica rampalga s vsakovrst-
nimi posvetili, hišami, vila-
mi in dr.
14109-30

Hiša
enonastropna, enostano-
vanska, lesena, s 1.500 kv.
metrov vrta. 35 minut od
glavne pošte, pripravna za
upokojenca, napredaj. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Nova hiša«.
14101-30

Veliko novo vilo
s 5 udobnimi stanovanji in
zelo velikim vrtom, prodam
brez posredovalca. Za in-
formacije pisati na ogl.
odd. Jutra pod šifro »Do-
noma in krasna«.
14109-30

Stanovanje
boseda 1 Dn. davak 8 Dn.
za šifro ali danje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Stanovanje
s sob in kuhinjo, oddam
dvema osebam za Din 500
1. julija. Tyrševa c. 60.
14140-31

Stanovanje
boseda 1 Dn. davak 8 Dn.
za šifro ali danje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Stanovanje
boseda 1 Dn. davak 8 Dn.
za šifro ali danje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Stanovanje
boseda 1 Dn. davak 8 Dn.
za šifro ali danje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Stanovanje

Razno

Boseda 1 Dn. davak 8 Dn.
za šifro ali danje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Mnogo ceneje in
boljše al nabavite
vse vrste oblik
in perila pri
Preskerju,
Sv. Petra c. 14.

PASTOR
Original
PASTOR
ognjegasni aparati tem-
eljito pogasijo vsak
požar.
1. Odobreni od mest-
nega poglavarstva;
2. Preskušeni po Sa-
vezu ognjegascev
kralj. Jugoslavije;
3. Odlikovani v Lon-
donu, Parizu, Bruslju.
PASTOR jugosloven-
ska proizvodnja ognje-
gasnih aparatov,
Zagreb, Gunduličeva 9
Iščemo zastopnika.

Celuloidne
ščite za vrata

naročajte pri
FR. ZRNEC
Ljubljana,
Kopitarjeva ul. 1

Naročniki »JUTRA«
so zavarovani
za 10.000 Din.

Žel. uradnik v pokoju
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne
10. junija 1937, ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti,
Tyrševa c. 62, na pokopališče k Sv. Križu.

IZIDOR BAJUK
žel. uradnik v pokoju
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne
10. junija 1937, ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti,
Tyrševa c. 62, na pokopališče k Sv. Križu.

IZIDOR BAJUK
žel. uradnik v pokoju
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne
10. junija 1937, ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti,
Tyrševa c. 62, na pokopališče k Sv. Križu.

IZIDOR BAJUK
žel. uradnik v pokoju
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne
10. junija 1937, ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti,
Tyrševa c. 62, na pokopališče k Sv. Križu.

IZIDOR BAJUK
žel. uradnik v pokoju
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne
10. junija 1937, ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti,
Tyrševa c. 62, na pokopališče k Sv. Križu.

IZIDOR BAJUK
žel. uradnik v pokoju
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne
10. junija 1937, ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti,
Tyrševa c. 62, na pokopališče k Sv. Križu.

IZIDOR BAJUK
žel. uradnik v pokoju
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne
10. junija 1937, ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti,
Tyrševa c. 62, na pokopališče k Sv. Križu.

IZIDOR BAJUK
žel. uradnik v pokoju
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne
10. junija 1937, ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti,
Tyrševa c. 62, na pokopališče k Sv. Križu.

IZIDOR BAJUK
žel. uradnik v pokoju
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne
10. junija 1937, ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti,
Tyrševa c. 62, na pokopališče k Sv. Križu.

IZIDOR BAJUK

IZIDOR BAJUK

IZIDOR BAJUK

IZIDOR BAJUK

IZIDOR BAJUK

IZIDOR BAJUK

IZIDOR BAJUK

IZIDOR BAJUK

IZIDOR BAJUK

IZIDOR BAJUK

IZIDOR BAJUK

IZIDOR BAJUK

IZIDOR BAJUK

IZIDOR BAJUK

IZIDOR BAJUK

IZIDOR BAJUK

IZIDOR BAJUK

IZIDOR BAJUK

IZIDOR BAJUK

Sobe odda

Boseda 1 Dn. davak 8 Dn.
za šifro ali danje naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Solčno sobo
svetlo, s posebnim vzhodom
oddam 15. junija. Napoleo-
nov trg 6/II.

Opremljeno sobo
oddam boljšemu gospodu
15. t. m. ali pozneje. Vo-
njakova ul. 7/II.

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, oddam
16. junija. Stari trg 19.

Opremljeno sobo
lepo, strogo separirano, s
telefonom za eno ali dve
osebi, pri Taboru, oddam za
Din 280. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.
14170-23

Prazno sobo
veliko, s pisano in elek-
trično, pripravno za pisarno